

Utorak, 11. jun 2002.
Svedok Sabri Popaj (Sabri Popaj)
Svedok Ljutfi Ramadani (Lutfi Ramadani)
Svedok Mehmet Avdili (Mehmet Avdyli)
Svedok Vilijam Voker (William Walker)
Otvorena sednica
Optuženi je pristupio Sudu
Početak u 9.03 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Da, izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Želim da vas obavestim da je sinoć u pola sedam došao moj saradnik Tomanović da me obavesti da je ponovo promenjen redosled svedoka i da su još dva svedoka dodata. Bio je najavljen gospodin Voker (William Walker) za danas, pa je onda dodat sadašnji svedok, pa onda još dva sinoć između. Mislim da se tu radi o nastojanju da se minimizira vreme koje će biti ostavljeno za ispitivanje Vokera i ja mislim da...

SUDIJA MEJ: Mi ćemo osigurati da se to ne desi. Gospodine Najs (Nice), da li možete da mi date neka uveravanja da ćemo imati dovoljno vremena za gospodina Vokera?

TUŽILAC NAJS: Mi nemamo nikakve namere da lišimo optuženog mogućnosti da ispita gospodina Vokera. Ja ću direktno ispitivanje gospodina Vokera obaviti što brže mogu, uz razmatranje moguće primene 92bis na izvesne delove njegove izjave. Druga dva svedoka koja on spominje, svedoke za koji mislim da spadaju pod Pravilo 92bis, to su svedoci o bazi zločina, oni su već dosta dugo

ovde i imali smo značajnih teškoća da ih zadržimo još duže. To je problem.

SUDIJA MEJ: Dobro, pod uslovom da bude dovoljno vremena za gospodina Vokera, neće biti nikakva šteta nanešena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: U 6.30 preko saradnika meni najavljuju dva svedoka koja nisu najavljena za danas. Kakvo tu objašnjenje imate?

SUDIJA MEJ: Ja neću sada polemisati sa vama, gospodine Miloševiću. Mi imamo spisak svedoka. Nama je rečena jedna stvar. Došlo je do promene plana. Nema ništa zlokobno u tome. Naš zadatak je da osiguramo da se sve odvija kako treba i da ne bude nikakve nepravde. Vama do sada nije učinjena nikakva nepravda. Mi ćemo se potruditi da dobijete dovoljno vremena za unakrsno ispitivanje gospodina Vokera. Da počnemo sa svedokom.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi svedočite ne samo o događajima u Beloj Crkvi (Bellacerke), nego i šire, jer govorite i o događajima u Nogavcu (Nagač), u Maloj Hoči (Hoce e Vogel), u Velikoj (Krushe e Madhe) i Maloj Kruši (Krushe e Vogel), je li tako?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: U Beloj Crkvi, Celini (Celine) i Nogavcu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Obzirom na to da je ta vaša aktivnost trajala intenzivno upravo u vreme kada su tu bili sukobi između snaga odbrane zemlje i terorističkih grupa UČK (Ushtria Clirimtare e Kosoves)i kada je trajalo bombardovanje, da li ste vi možda stradale u tim sukobima i u bombardovanju nastojali da prikažete kao žrtve nekakvog zločina srpskih snaga, kako vi kažete?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Nije bilo nikada UČK u Beloj Crkvi, i sve žrtve su bile civili. Bilo je više od 70 žrtava.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi tvrdite da nije bilo žrtava civila u sukobima između UČK i policije i da nije bilo žrtava civila u bombardovanju NATO. Je l' to tvrdite?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Nije bilo OVK i svi su bili civili, nije bilo nikakvih borbi između OVK i Srba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi u svojoj izjavi na strani 1 navodite da ste živeli u porodičnom domaćinstvu u kome su četiri kuće bile vaše, vaše braće i roditelja. Je li tako?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ja sam živio sa braćom zajedno i sve četiri kuće su pripadale nama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je članova brojalo vaše domaćinstvo?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Bilo nas je 22.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi navodite da ste bili vozač kamiona. Je li tako?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ja sam bio vozač kamiona, pastir i zemljoradnik.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: S obzirom na to zanimanje vozača kamiona, vi ste u vrlo čestom kretanju po opštini pretpostavljam dobro informisani, dobro upoznati sa prilikama na Kosovu. Je li tako ili ne?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ja sam vozio samo za vreme letnje sezone, između jula i septembra, a inače sam se bavio stokom na planini Šar planini (Malet e Sharrit).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kretali ste se u svakom slučaju. Malopre ste rekli da u vašem selu nije bilo UČK, a na strani 2 vaše izjave u četvrtom pasusu navodite da su u vašem selu bila tri pripadnika UČK. Je li to tačno?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Nije bilo jedinica UČK u našem selu. Oni su bili odvojeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne govorim o jedinicama, vi pominjete tri individue. Prethodni svedok iz vašeg sela, Isuf Zunići (Isuf Zhuniqi), govorio je da uopšte nije bilo članova UČK. Sad ne znam koliko ih je stvarno bilo u selu? Da li bi ste mogli da nam pomognete u objašnjenju?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Nije bilo sela po imenu Zunići, ali bila je porodica Zunići. Tu su bili pojedinci koji su bili pripadnici jedinica OVK koje su bile na rastojanju od oko 15 kilometara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisam ni rekao selo, nego sam govorio o vašem sugrađaninu Isufu Zunićiju koji je tvrdio da nema UČK tamo, a gde je ta jedinica njihova bila, i ta trojica o kojim vi govorite su bili pripadnici te jedinice.

SUDIJA MEJ: Trebalo bi da ovo razmotrimo na način koji će biti fer prema svedoku. On nije prihvatio da je bilo jedinice. On je rekao izričito da nije bilo jedinice u selu. U vašoj izjavi, gospodine Popaj, vi pominjete tri pripadnika OVK u selu, koje su svi znali. Ta tri pripadnika gde su bili bazirani u selu? Gde su se nalazili?

SVEDOK POPAJ: Oni nisu bili u selu. Oni su bili u jedinicama OVK, ja sam za njih čuo, ali ih nisam svojim očima video.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, te jedinice OVK, koje ste sad pomenuli, gde su bile?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ja nisam bio u blizini te jedinice, ali sam čuo da je ona u Retiji (Retia).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko je bio komandant te jedinice?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, razumeo sam da ne znate. U istoj izjavi, na strani 2, navodite da niko od članova vaše porodice nije bio član OVK i da ste vi, kao većina u selu, davali novac i hranu. Kome ste davali novac i hranu za OVK?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ne samo naše selo, svi Albanci su pomagali OVK hranom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas to ne pitam, nego pitam vas kome ste davali novac i hranu?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Oni su to predavali predstavniku sela. Ja sam bio zemljoradnik i pastir u to vreme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je bila vaša mesečna obaveza u novcu i hrani? Vaše porodice mislim, ne samo vas lično?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ja nisam davao novac. Davao sam brašno, meso i ono što sam želeo da dam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I kolika je bila vaša mesečna obaveza u tome što ste davali?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Mi nismo davali mesečno, već smo doprinosili kad smo hteli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad je to bilo? Znači nedeljno, dnevno, trodnevno?

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, vi snosite krivicu za ono što se zove "*suggestio falsi*", naime vi sugerišete odgovore svedoku i sve vreme to činite. Svedok je jasno rekao da nije bio obavezan da daje. On je davao dobrovoljno, ali vi stalno koristite reč "obaveza". To je pogrešno predstavljanje situacije, i molim vas da prestanete s tim.

TUŽILAC NAJS: Ja sam hteo posebno da postavim pitanje relevantnosti ovog materijala. Ja shvatam da postoji razlog zbog čega ne treba ograničavati optuženog koji sam sebe zastupa. Međutim,

ova pitanja OVK stvarno nemaju nikakve veze sa predmetom, po mom mišljenju.

SUDIJA MEJ: Gospodine Najs, odgovor je sledeći. Postoji relevantnost, vrlo široka, jer je deo teza ovog optuženog u smislu da je OVK bila odgovorna za jezive zločine i izgleda da oni zaista možda i jesu odgovorni za neke stvari o kojima govori ovaj svedok. U tim okolnostima on ima pravo da unakrsno ispituje o tome. Međutim, njemu je jasno stavljeno do znanja da je njegovo vreme ograničeno zbog načina na koji on tokom unakrsnog ispitivanje uglavnom gubi vreme. Tako da će pristup Pretresnog veća biti da dozvoli unakrsno ispitivanje ukoliko je ono relevantno, do neke mere, ali da to ograniči vremenski. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste 1998. godine bili u Beloj Crkvi?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Od 18. maja pa do jula, bio sam na Šar planini sa kravama i ovcama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate ko je Đelaj Hajda (Xhelaj Hajda), zvani "Toni" (Toni)?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ne, taj čovek nije iz našeg sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate ko je bio komandant za oblast Orahovca (Rahovec)?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Već sam vam rekao da ga ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne, ja vas pitam da li znate ko je bio komandant UČK za oblast Orahovca, a vi kažete da ga ne znate, da ne znate Hajdu. Je li to znači da znate da je Hajda bio komandant?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Moje pitanje se odnosi na Hajdu?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ne, ja ništa o tome ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A za napad UČK na Orahovac?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ne, ništa o tome ne znam i o tome nisam ništa govorio u svojoj izjavi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su ova trojica pripadnika UČK, o kojima govorite u svojoj izjavi sa drugima učestvovali u napadu na Orahovac?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Otkud bih ja znao, ja nisam njihov telohranitelj pa da ih svuda pratim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li znate ko je Skender Hodža (Skender Hoxha)?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste u vreme kad ste radili kao vozač kamiona, u tim sezonskim prilikama koje ste pomenuli, prevozili oružje ili neke druge potrebe za UČK?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Kao što sam rekao, u 1998. godini, ja čak uopšte nisam bio u selu. Ja sam bio u planini sa stokom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa bili ste u planini u toku leta, kao što ste sami rekli, a veći deo godine ste valjda bili u selu. Gde ste bili veći deo godine?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Bio sam kući i čuvao sam svoje ovce, bio sam sa stadom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi navodite da ste 25. marta u 14 sati, kada je NATO započeo bombardovanje, sa svojom porodicom sišli u podrum kuće. To vam stoji na strani 2 u poslednjem pasusu izjave. Je li tako?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Kad smo čuli zvuke srpskih tenkova kako ulaze u selo, a onda i NATO bombardovanje, srpski položaji iznad sela otvorili su vatru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete da ste 25. marta u 2.00, kada je NATO započeo bombardovanje, sa svojom porodicom sišli ste u podrum kuće. Je li to tako? Nisam vas pitao za tenkove, nego za ovo što ste rekli sami u svojoj izjavi.

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Mi smo čuli NATO bombardovanje koje je počelo u 22.00. Ali u 2.00 počeli su da pucaju srpske snage i onda smo moja porodica i ja pobjegli u podrum.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo pročitacu vam poslednji pasus vaše izjave na strani dva glasi: "Kada je NATO započeo bombardovanje, moja porodica je sišla u podrum kuće", ali da nastavimo dalje. Da li je vaše selo bombardovao NATO?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ne, nije bilo bombardovano, niti smo se mi plašili NATO.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi tvrdite da nijedna bomba nije pala u okolinu vašeg sela?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ni u Belu Crkvu, ni u Zrze (Xerxe), ni u jedno selo u okolini nije pala nijedna NATO bomba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate za bilo koje mesto na Kosovu gde je pala neka bomba NATO?

SUDIJA MEJ: On svedoči o svom selu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Navodi da su tenkovi došli u centar sela, a da su se potom udaljili iz sela i zauzeli položaj na brdu iznad sela. Je li tako?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Srbi su ušli u selo u 2.00 i neki tenkovi su zauzeli položaj tada, a onda, od 22. marta tamo su bili tenkovi i od ranije, a u 2.00 tog dana došli su dodatni tenkovi iz pravca jednog brda koje se zove Fetuš (Fetush). Neki od njih su krenuli u pravcu Celine, u pravcu jednog mesta koje se zove brdo Breganoli (Breganoli).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, objasnite mi da li su tenkovi bili u selu za vreme bombardovanja, ili su posle bombardovanja zauzimali položaje na brdu?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: 22. marta, dva dana pre bombardovanja, oni su zauzeli položaje u podnožju kuće Nahita Fetošija (Nahit Fetoshi) i izbacili su ljude koji su živeli u podnožju tog brda u jednoj kući, i ti ljudi su došli kod mene kući.

SUDIJA MEJ: Pitali su vas o položaju tenkova tokom bombardovanja. Da li možete da nam kažete gde su se oni nalazili?

SVEDOK POPAJ: Naravno da mogu, položaji tenkova bili su na brdu u pravcu Celine. Bilo je 200 vozila u dvorištu škole. Ostali su otišli prema Celini, ali ne znam koliko ih je bilo. Pošto je bila noć, nisam mogao da vidim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi navodite da je policija počela da puca iz bunkera iznad krovova kuća, a da ste vi i drugi seljani počeli da napuštate selo. Je li to tačno?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Mi smo počeli da napuštamo selo u 4 sata ujutro, kada su oni počeli da pale kuće. Oni su počeli na jednom kraju sela i ja nisam napustio svoju kuću, jer svih 18 članova moje porodice je bilo u dvorištu, skupili su se tamo i mi smo krenuli prema Rogovu (Rogove). Ja sam se vratio do kuće jer sam hteo da se pobrinem za stoku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je to bio sukob između policije i OVK, to što tvrdite da su ušli u selo?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Već sam vam rekao da UČK nije postojao, nije bilo UČK u mom selu. To sam vam već rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vi kažete na strani 3, drugi i treći pasus, da je policija pucala preko kuća u neki cilj koji je bio na drugoj strani očigledno. Ako je pucala preko kuća, iznad kuća, preko krovova kuća, u koga je pucala?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Policija je imala 22. marta položaje tamo. Već 22. marta policija je tamo imala položaje i 80% stanovništva je bilo napustilo selo, a oni su počeli da pale kuće onih ljudi koji su napustili selo u 5.00.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi u istom pasusu na istoj strani navodite da ste videli srpske snage koje otvaraju vatru na kuće ulazeći u selo, i da su tom prilikom policajci koristili benzin i baccę plamena, a da ste se vi i pored toga vratili u selo da nahranite stoku, jer niste želeli da je ostavite bez vode. Jeste tako izjavili?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ja sam se vratio da nahranim stoku dok su kuće gorele i mogla se čuti pucnjava. Međutim, kasnije, pošto sam nahranio, prošao sam kroz druge kuće i čuo sam kako deca plaču, kako ih zlostavljaju i onda sam našao porodicu Klirima Zunićija (Clirim Zhuniqi) i još jednog čoveka, Džemala Spahijua (Xhemal Spahiu) iz Opterushe (Opterushe) sa 30 članova njihovih porodica i pomogao im da pređu reku koja je bila duboka. Borba je bila sa položaja iznad sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li to logično da vi, kako kažete u situaciji u kojoj policija pali selo, dolazite baš u selo, tu gde policija pali selo, samo da biste nahranili stoku?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ja nisam napustio selo, ali morao sam ispratiti ljude, morao sam im pomoći da napuste kuće i da odu u pravcu Cergova (Cergove). Ja nisam napustio selo, ja sam se brinuo o selu i video sam kako pale selo, a nakon toga sam izašao iz kuće i začuo dečije glasove. Oni su se nalazili 300 metara od kuće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Malopre ste rekli da ste čuli pucnjavu u to isto vreme. Gde ste čuli tu pucnjavu?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Čuo sam pucnjavu od 2 sata ujutro pa sve do vremena kad su pogubili porodicu Zunići i moju celu porodicu. Oni nisu prestali da pucaju sve do večeri u selu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa na koga su pucali to sve do večeri u selu? Ceo dan su pucali u selu?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ceo dan su palili selo. Nisu to radili samo jedan dan, to su radili mesec dana, stalno isterujući ljude, uzimajući im garderobu i paleći kuće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači mesec dana su palili vaše selo i pucali svaki dan po selu?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: To je tako bilo. Zadnja kuća je zapaljena četvrtog maja. Tri stotine kuća bilo je u našem selu, a samo šest kuća je ostalo nezapaljeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I ko je zapalio te kuće?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Te kuće zapalila je vaša policija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na koga su pucali mesec dana u selu?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Tamo više nije bilo ljudi. Pucali su nasumice. Oni su uzimali odeću iz kuća. Tri kamiona su Srbi odvezli. Ja sam te kamione pronašao na mestu zvano Klokot (Kllokot). Pronašao sam moj kamion, a druge je uzela policija KFOR-a (Kosovo Force).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo mi odgovorite na pitanje na koga su to pucali kad nikog nije bilo u selu?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: U selu su ubijali stoku. U selu je bilo 5000 grla stoke, ni jedna životinja nije ostala. Svu stoku su pobili, baš kao što su pobili i ljude.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko su ljudi ubili u selu za tih mesec dana pucajući?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ljude su ubili 25. marta, u druge dane nikoga nije bilo u selu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko njih su ubili 25. marta?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: 25. marta su ubili 70 ljudi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A gde ste vi videli da su oni ubili te ljude?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Video sam pogubljenje. Video sam kako ih ubijaju. Ja sam bio tamo, pomagao sam oko porodice Zunići i Džemala Spahija. Bio sam tamo. Bio sam u blizini bandere, i tamo je bilo jedno mesto za navodnjavanje, a ja sam bio 80 metara daleko od tog mesta i video sam policiju kako ide u smeru mosta Belaja, gde su pogubljeni ljudi. Petoro članova moje porodice pogubljeno je tamo. Sinovi mog ujaka su takođe ubijeni. Ubili su 40 ljudi, 40 civila. Nakon jednog sata vratio sam se tamo sa suprugom i otišli smo na lice mesta i videli smo ih pogubljene, moje sinove, Šendeta (Shendet Popaj), evo tu imam fotografiju mog sina kada sam ga pokopao. Možemo ga videti, bio je sav obliven krvlju. To su moja dva sina. Imam ovde svedoka koji...

SUDIJA MEJ: Dozvolite mu da završi.

SVEDOK POPAJ: I ovde imam dokumenta sina mog ujaka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, koliko tvrdite da je ubijeno tada ljudi, 40 ili 70?

SUDIJA MEJ: Rekao je 70.

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ukupno u tom selu ubijeno je 70 ljudi. Ja mogu da navedem njihova imena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite, molim vas, pošto navodite da ste videli 12 policajaca u različitim uniformama i nekim hirurškim rukavicama. Je li to tačno? To vam je na strani 3, peti pasus.

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ja sam bio na desnoj strani reke. Video sam 12 policajaca, dok na levoj strani reke nisam video koliko je bilo policajaca, a oni su bili pripadnici paravojnih formacija iz Srbije.

SUDIJA MEJ: Pitanje koje vam je postavljeno odnosilo se na hirurške, plastične rukavice. Da li je tačno da su policajci nosili toga dana plastične hirurške rukavice?

SVEDOK POPAJ: To nisu bile plastične rukavice. Rukavice smo pronašli kada smo se vratili. A te su rukavice videli i istražitelji Tribunalala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete upravo u ovom pasusu koji vam citiram: "Većina njih je nosila trake", i tako dalje, i na kraju je rečenica "svi su nosili pripijene bele plastične rukavice slične onima koje koriste lekari". Dakle, vi tvrdite da ste videli policiju u plastičnim rukavicama koje koriste lekari?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Nisam to ja rekao. Ja sam sreo Zuničija i njegovu majku, oni su se krili i onda su ih pogubili. Oni su mi rekli da su u Celini i Beloj Crkvi videli ljude sa rukavicama, i tamo su rukavice pronađene i igle i rekli su nam o tome kad su se vratili kući.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi govorite o onome što ste vi videli, ali pošto kažete da to niste videli, možemo da idemo dalje. Ovo je prvi put da čujemo da policija ili vojska nosi hirurške rukavice. Vi ste na strani 4, drugi pasus, naveli da su ti, kako vi kažete policajci, ubili onih 14 ljudi kojima ste vi pomogli. Jeste vi videli da su oni njih ubili?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Kad su pogubljeni video sam ih. Video sam policiju dok ih je pogubljivala, i nakon što su otišli, 100 metara od mesta gde su pogubljivali ljude, ja sam otišao do tog mesta i video kako te ljude pogubljuju. Ja sam otišao tamo ubrzo nakon 20 minuta, i onda sam otišao jer nisam tamo mogao ostati. Pošao sam prema železničkoj pruzi koja vodi do Prizrena (Prizren). Kad sam došao do železničke pruge, začuo sam pucnjeve policije, iz Zrze. Tamo sam pao i ostao. Zatim sam video moju suprugu, ona mi je rekla da su moji sinovi, moja braća i svi koji su bili tamo, pogubljeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Popaj, meni je žao ako ste vi izgubili sinove, ali da li ste vi sigurni da su oni izginuli u nekakvom streljanju ili su izgubili život u ratnom okršaju između bilo kojih strana, nije ni bitno sad kojih strana?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Da vam je žao, ne biste to uradili. Ali to je istina što govorim, jer ja sam otišao tamo, zatekao sam njih osmoro tamo. Tu je bio Aljban Popaj (Alban Popaj), sin mog brata, sin mog ujaka Feim Popaj (Feim Popaj), Defrim Zunići (Defrim Zhuniqi). Uzeo sam šestoro njih i odneo sam ih Hisniju Popaju (Hysni Popaj). Hisni Popaj je naveče umro u selu, u kući Abaza Kreziua (Abaz Kryeziu). A Alban Popaj je umro 26. oko 1.00, a ja sam ih sahranio u 3.00.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je ljudi bilo u toj grupi, tu na tom mostu, ispod mosta, pošto i vi i ovaj prethodni svedok govorite o istoj grupi ljudi? Koliko je ljudi bilo tamo?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Koliko je ljudi bilo tamo, ja ne znam, ali znam koliko ih je ubijeno jer sam ih sopstvenim rukama sahranio, i zapisao sam im imena, sva njihova imena kad sam ih sahranio, njih 27. Tamo se nalazi jedno veliko groblje, 36. Bilo je drugih dvoje, i još dvoje u selu Zrze. Dok je u drugoj grupi bilo šestoro: sveštenik sela, seoski derviš i dva sina mog strica, Agim (Agim Zhuniqi) i Medi Zunići (Medi Zhuniqi).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi govorite o tome da ste sve vreme bili uz neke druge ljude. Ne čini vam li se nelogično da ste sve vreme bili uz neke druge ljude i da pomažete njima, a da vašu porodicu ostavljate na drugoj strani?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Nisam bio sa drugim ljudima. Na početku sam bio sam, nakon toga pridružio sam se supruzi i ocu i majci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi, molim vas, da li i tada, za vreme tih okršaja, vi tvrdite da nigde nije bilo UČK dok je trajala ta pucnjava i to što se dešavalo?

TUŽILAC NAJS: Ja bih se nadovezao na sudiju Robinsona (Robinson), optuženi to opet čini. Nema nikakvih dokaza da je tamo bilo okršaja, ali ima dokaza da je tamo došlo do pogubljenja.

SUDIJA MEJ: To je tačno, gospodine Miloševiću. Svedok je govorio o pogubljenjima. Nema nikakvog pomena da su ljudi izgubili život kao rezultat nekog okršaja. Imate li još nešto za ovog svedoka?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Naravno da imam, ali suština je što ne mogu da pretpostavim da može da bude pogubljenje u pitanju.

SUDIJA MEJ: To je njegov iskaz. Mi se sada bavimo njegovim iskazom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Razumem da on o tome govori. Pošto je policija bila sve vreme prisutna u tom prostoru, da li su vaši u toku vožnje i povratka traktorom, gde ste išli da pomognete ranjenima, imali bilo kakav problem sa policijom? Išli ste traktorom da pokupite ranjene, o tome kažete, vraćali se, tu je policija, jeste li imali kakav problem sa policijom?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Policija je otišla nakon što su izvršili pogubljenje, otišli su u smeru Celine. Nisu više bili tamo. A kada je reč o kamionu, tamo je bila moja supruga. U kamionu je došao Šemsedin Keljmendi (Shemsedin Kelmendi) i sa njim je bio Abaz Kreziu i nakon toga došla je moja žena sa drugim ženama i uzeli smo sve one koji su bili živi. Nismo uspeli uzeti žrtve, ali uzeli smo osam njih koji su bili u životu i odvezli ih u selo Zrze. Ja ću pokazati imena. To je bio Aljban Popaj, sin mog brata Remzija Popaja (Remzi Popaj), Defrim Zunići i još neki drugi i njih smo odvezli u kuću Abaza Kreziua u Zrzama jer je njegova kćerka bila medicinska sestra.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da ste otišli u Žrže i da ste kupili plastičnu foliju i čebad. To vam je na strani 6. Da li je moguće da rade prodavnice u situaciji kada ide policija, kako vi kažete i redom strelja Albance?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Prodavnice nisu bile otvorene, ali to je bilo 27. Išao sam tamo gde bih mogao pronaći neke ljude, u poljoprivrednu prodavnicu i tamo sam uzeo stvari i čekao sam ceo taj dan, 27. Napravio sam dva metra od svega toga i pripremio neke staklene boce da napišem imena. A uveče 27. u 21.00 neki moji seljani i moji prijatelji su mi pomogli i otišli smo da sahranimo 36 osoba u masovnu grobnicu. I to piše u mojoj izjavi. Toga se dobro sećam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi među imenima žrtava spominjete i Jusufa Popaja (Jusuf Popaj). Da li znate da je, prema dokumentima, Jusuf Popaj 17. maja 1998. godine maltretiran od strane UČK na putu Mališevo (Malisheve) – Orahovac kod sela Dragobilje (Dragobil), kada mu je oduzet pištolj sa devet metaka i da je taj incident on lično prijavio policiji? Da li znate za to, pošto ste rod?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: To je velika laž, vaša laž, to je velika laž koju ste vi izmislili. Jusufu Popaju bilo je 70 godina, on je bio hodža.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja govorim po dokumentu koji imam, ali da uzmemo to što ste rekli. Vi navodite...

SUDIJA MEJ: Imate još dva minuta na raspolaganju, gospodine Miloševiću, pa molim vas da prilagodite pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da prilagodim za dva minuta je prilično teško. Navodite da ste u selu Nogavcu, to vam je na strani 10, pretraživali kuće srušene od bombardovanja i navodite da je bombardovanje Nogavca izvršio srpski avion, a ne NATO avion. Na osnovu čega to tvrdite?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Te noći smo iz sela Žrže zajedno sa Nazimom Redžepijem (Nazim Rexhepi) krenuli prema selu Celina. Kada smo ušli u selo Celina, došla su dva aviona, veoma nisko, i zatim nakon nekoliko minuta začuo sam četiri eksplozije. To je bilo bombardovanje. Nisam znao gde su te bombe pale, a nakon tri dana čuo sam gde su te bombe eksplodirale.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam vas pitao na osnovu čega tvrdite da su, kako vi kažete, to bili srpski avioni, a ne NATO avioni? Dakle i bombardovanje svoje teritorije vršili su srpski avioni, kako vi to kažete?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Kad sam otišao tamo, čuo sam da se tamo nalazilo mnogo ljudi koji su pucali. Našli smo komadiće bombe, sakrili smo ih. KFOR je uzeo te komadiće i na tim komadićima nalazila su se ćirilčna slova. Ja sam u Nogavcu pronašao sestru moga oca koja je tamo poginula i pokopao sam je šestog aprila. Njezino je ime bilo Sanija Kastrati (Sanije Kastrati).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko je ljudi poginulo u tom bombardovanju?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Ne znam tačan broj, ali video sam da su poginule tri žene i osmoro dece. Nisam mogao tamo duže ostati pa sam otišao. Video sam decu tamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, vaše vreme je sada isteklo. Gospodine Tapušковиću, imate li vi pitanja za ovog svedoka?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Časni Sude, hvala, imam samo dva pitanja i to baš u vezi ovoga što je navedeno na strani 10, pasus 4 engleske verzije. Kad ste došli, gospodine svedoče, na lice mesta, vi ste rekli "crepovi na krovovima". To je zadnja rečenica engleske verzije tog pasusa: "Crepovi na krovovima i prozori na većini kuća u selu bili su porazbijani od eksplozija " Da li to znači da te kuće, te brojne kuće, znači većina kuća u tom selu nije uopšte pogođena, a ostala je bez krovova i prozora, da li to znači da je to bila posledica jakog vazdušnog udara?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Govorite o Beloj Crkvi ili o drugom selu, o Nogavcu, nisam shvatio pitanje?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Govorim o Nogavcu, zato što ste tekli da ste otišli tamo sledećeg jutra. Već sledećeg

jutra ste sa Gazmendom Maljsorijem (Gazmend Malsori) i još 10 ljudi otišli na lice mesta, pogledali ste i videli ste da na kućama nema ni crepova ni stakala na prozorima?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: To je bilo zbog bombardovanja, svi su crepovi pali na zemlju, kao da se zemlja tresla.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li ste u tom selu videli kraterne od bombi?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Našli smo neke komadiće, komadiće bombi kada smo pronašli decu. Pronašli smo te komadiće bombi odmah tamo. Da li je to došlo od bombe ili od nečeg drugog, to ne znam. Te komadiće je odneo KFOR.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Velike kraterne 10 metara široke, odnosno deset metara dugačke i sedam metara široke, da li ste videli ili ne? Da ili ne?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Kada sam otišao tamo video sam ljude koji su bili ubijeni, izneo sam neke ljude, ništa drugo nisam video. Ja sam vlastitim rukama pokopao 168 civila u selima Bela Crkva, Celini i Nogavcu. Nisam mogao videti ništa drugo.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala vam.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dve stvari. Još nekoliko stvari. Fotografija koju ste nam pokazali pokazuje vaša dva sina, i ja mislim da ste vi tu fotografiju našli na jednom od njih kad ste ga pokopali?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zato je fotografija zaprljana krvlju. Recite mi, molim vas, da li je bilo normalno da taj vaš sin nosi sa sobom fotografiju sebe i svog brata ili ne?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Moj mali sin, mlađi sin Agon (Agon Popaj) imao je ovu fotografiju kada sam ga sahranio. Verovatno je

pre nego što su otišli želeo sa sobom da ponese tu fotografiju kao suvenir kada su palili selo. Još uvek se na fotografiji mogu videti mrlje krvi. To je fotografija moja dva sina.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja ne tražim da se ovo uvrsti u spis. Druga stvar, u vašoj izjavi koju ste potpisali, zaista na trećoj strani stoji da kad ste gledali dvanaesticu policajaca pokraj potoka Belaja, da su oni nosili neke tačno određene uniforme koje vi onda opisujete i zatim dalje u izjavi stoji: "Svi su nosili usko pripijene bele, plastične rukavice nalik onim koje koriste doktori". Da li nam možete reći da, znamo kako da se postavimo prema toj izjavi, jeste li vi to videli kroz dvogled ili nekako drugačije ili ne, a ako ne...

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Video sam to kroz dvogled, dvanaesticu policajaca koji su bili sa moje desne strane. Na levoj strani nisam video koliko je bilo policajaca, ove sam video kroz dvogled. Video sam ih kako ubijaju ljude na mostu Belaja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jeste li ih videli sa rukavicama ili ne?

SVEDOK POPAJ – ODGOVOR: Da, imali su rukavice, a te su rukavice skinuli usred sela Celina i Bela Crkva i kasnije smo te rukavice pronašli kada smo pokopali ljude. Ja sam te rukavice predao istražiteljima Suda.

TUŽILAC NAJS: Nemam više pitanja.

SUDIJA MEJ: Gospodine Popaj, time je vaše svedočenje završeno. Hvala vam što ste došli da svedočite pred Međunarodni sud. Sada možete da idete.

SVEDOK POPAJ: Hvala vam, hvala vam mnogo.

SUDIJA MEJ: Gospodine Najs, dok čekamo na svedoka, negde pri kraju ove nedelje, verovatno u petak želeli smo da nastavimo diskusiju o popisu svedoka i želeli bismo da razjasnimo neke stvari koje proizilaze iz toga. Isto tako, tu je i pitanje dokaznog predmeta

doktora Bakara (Eric Baccard), koji bi trebalo rešiti. Ne znam da li imate da nam nešto kažete u vezi sa tim.

TUŽILAC NAJS: Ja sam se nadao da ja ovde neću biti u petak, ali ću možda i morati, to zavisi od rasporeda svedoka. Vidim da ćemo biti malo kratki sa ovim vremenom i kasniti ove nedelje iz razloga koji nisu pod našom kontrolom. Ja bih želeo da ne budem ovde u petak, i radije bih želeo da se time bavimo bilo u četvrtak, bilo sledeći ponedeljak. Želeo bih da se vratim na listu svedoka. Ja sada preduzimam korake u vezi sa ovim segmentima predmeta i pripremiću liste, koje će, nadam se, biti od pomoći i Pretresnom veću i optuženom, budući da on ima problema, kaže da ima problema sa pripremom tokom leta. Ja predviđam da ćemo te popise završiti do kraja ove nedelje, tako da bih ja ponovo sugerisao da se o tome razgovara u petak, ili možda u ponedeljak. Mi znamo da nakon ambasadora Vokera sledi general Nauman (Klaus Naumann). Njih dvojica rade pod vremenskim ograničenjima koja ću sada tačno ustanoviti kakva su, čim napustim sudnicu. Međutim, mislim da je veoma verovatno da svedoke predviđene za ovu nedelju nećemo moći sve ugurati u ovu nedelju, i mislim da će neki od njih preteći u sledeći ponedeljak. Ne znam da li vam je to od neke pomoći? Verovatno samo još više otežava stvari. Ali, dakle, ukoliko imamo šansu da tu raspravu od petka pomerimo, jer ja ovde neću biti u petak, bio bih vam zahvalan na tome.

SUDIJA MEJ: Da, to možemo napraviti, utvrdićemo onda vreme. Rećićete nam kako stvari napreduju na vašoj strani.

TUŽILAC NAJS: Svakako.

SUDIJA MEJ: Molim da se uvede svedok.

TUŽILAC RAJNEFELD: Da, časni Sude. Tužilaštvo poziva Lutfija Ramadanija (Lutfi Ramadani).

SUDIJA MEJ: Neka svedok da svečanu izjavu.

SVEDOK RAMADANI: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i samo istinu.

SUDIJA MEJ: Izvolite, sedite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RAJNEFELD

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gospodine Ramadani, ja shvatam da vi imate 58 godina, da ste musliman albanske nacionalnosti koji živi u selu Mala Kruša (Krushe e Vogel). Da li je to tačno?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Da.

RAJNEFELD TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A rođeni ste u opštini Suva Reka (Suhareke). Da li je to tačno?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Koliko dugo živite u Maloj Kruši?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Od 1958. godine.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li sam dobro razumeo da ste oženjeni i imate dva preživela sina, dok su druga dva sina ubijena ili poginula 26. marta 1999. godine?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Časni Sude, možda će nam biti od pomoći ako pokažem gde se nalazi selo Mala Kruša. Ako pogledate stranu 10 i pogledate nad desnom marginom broj 23, i odmah na levo, gde je naznaka 70, videćete pored ove raskrsnice selo Mala Kruša. Možda bismo to mogli da stavimo na grafoskop. Gospodine, molim vas, pogledajte tu kartu, uzmite pokazivač i pokažite nam vaše selo. Možete li ga naći? Da, vidimo Prizren (Prizren). Sada pokazujete selo Mala Kruša. Molim poslužitelja da takođe pokaže svedoku i ove fotografije. Pokazaću vam, gospodine, neke fotografije snimljene iz vazduha i pitaću vas da li

prepoznajete selo koje se vidi na ovim fotografijama. Gospodine Ramadani, da li je to fotografija vašeg sela? Možda bih mogao da krenem dalje, časni Sude. Hvala, gospodine Ramadani. Pretpostavljam da sada pokazujete, da li je to fotografija vašeg sela, gospodine?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Da. To je to selo.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gospodine Ramadani, da li ste vi imali razgovor sa Tužilaštvom 20. jula 1999. godine i da li ste toga dana dali izjavu?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste dali dve kasnije izjave 26. juna 2001. godine i 5. oktobra iste godine, tako da ima ukupno tri vaše izjave?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste se pojavljivali pred predsedavajućim službenikom ovog Tribunala 4. juna 2002. godine, kada su vam te izjave pročitane, imali ste mogućnost da unesete neke ispravke ako ima?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I toga dana, 4. juna 2002. godine, pošto ste uneli izvesne ispravke, da li ste rekli predsedavajućem službeniku da su te izjave po vašem najboljem saznanju i verovanju tačne?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD: Časni Sude, pitam se da li bi sada ovaj svežanj materijala po Praviliu 92bis, mogao da dobije broj kao dokazni predmet?

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva broj 226.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Sada bih pročitao vrlo kratki rezime sadržaja izjave ovog svedoka, i posle toga bih postavio par pitanja. Časni Sude, kao što ćete videti iz nekoliko izjava koje su upravo uvedene u dokazni materijal, ovaj svedok kaže da je 25. marta 1999. godine oko 4.00 njegova porodica napustila svoju kuću i sakrila se u šumi zbog toga što je srpska policija opkolila selo. On kaže da je policija počela da granatira selo i kasnije palila albanske kuće. On opisuje kako su srpske snage imale plave uniforme MUP-a, to jest policije, i maskirne uniforme. On u svojoj izjavi kaže kako je video zelene oklopne transportere i tenkove pozicionirane oko sela. Kaže kako je skoro celo stanovništvo sela bilo okupljeno u šumi blizu jednog potoka, u blizini jednog vinograda gde su proveli skoro ceo dan 25. marta. Oko 19.00 te noći, većina njih je napustilo to mesto i otišlo u kuću Sejdi Batuške (Sejdi Batusha), zbog toga što je bilo hladno i mala deca su bila uznemirena i plakala su. Ovaj svedok i cela njegova porodica ostali su u kući Sejdija Batuške, do sledećeg jutra, jutra 26. marta 1999. godine. On kaže da se granatiranje nastavilo dok nije stigla jedna grupa policajaca koji su im rekli da ostanu gde jesu ili će biti ubijeni. On kaže da je primetio kako policajci zauzimaju položaje na krovovima nekih kuća u blizini i video je kako je ubijen izvestan Isen Kanjuša (Isen Kanjusha) koji nije bio u njihovoj grupi. Kaže da su Srbi naredili Azizu Šehu (Aziz Shehu) da ode u šumu i da pozove one ljude koji se tamo još uvek kriju, da se vrate. On takođe daje imena četvorice muškaraca i četiri žene koji su dovedeni iz šume po tom naređenju, i kaže da svi ti muškarci sada više nisu među živima. Dalje u svojoj izjavi svedok navodi da je ovoj grupi naređeno da izađe iz dvorišta i da izađe na put, gde su muškarci odvojeni od žena. Ženama je naređeno da odu na jezero Živiniane (Vermice), a pre nego što su otišle, morale su da predaju sve svoje lične stvari. Kaže da, dok su te žene odlazile u pratnji nekih policajaca, on je video kako jedan policajac odvaja nekoliko mlađih dečaka iz grupe i vodi ih prema grupi muškaraca. On takođe kaže da su žene počele da vrište i da su im pretili da će ih ubiti. Takođe kaže da su verbalno zlostavljali grupu muškaraca, da je to činio jedan policajac sa crnom maskom koji im je govorio da će sada neko

drugi spavati sa njihovim suprugama. Svedok govori kako je ovoj grupi muškaraca naređeno da kleknu sa rukama na potiljku i tako su proveli dosta dugo vremena, a onda je Ademu Jusufiju (Adem Isufi) naređeno da od svih muškaraca pokupi dokumente, novac i ključeve od automobila. Takođe govori kako je ovoj grupi naređeno da se postroji u redove i da su onda povedeni na put u pravcu štale Ćazima Batuše (Qazim Batusha). Takođe navodi imena drugih žrtava koji su bili sa njim. Onda opisuje kako su ih naterali da uđu u jednu zgradu gde su bile dve prostorije sa jednim centralnim hodnikom, i kaže da je on bio u hodniku pošto je u sobama već bilo previše ljudi. Svedok govori o policajcu koji je nosio veliki mitraljez sa jednom okruglom kutijom za municiju i kako su ga pratili drugi naoružani policajci. Onda je čuo razgovor sa drugim policajcima, i kada je jedan od njih pitao zašto kasne, drugi mu je odgovorio da će srediti problem za dve minute. Onda je svedok čuo kako se repetira puška ili mitraljez i skoro odmah zatim Srbin sa mitraljezom se pojavio u dovratku i počeo da puca. Svedok je pao na zemlju, a ostali su pali na njega, preko njega. Mitraljez je prestao da puca i onda su počeli pojedinačni hici. On je zaključio da su žrtve koje nisu bile ubijene pucnjavom iz mitraljeza dokrajčene pojedinačnim pucnjavima. Onda kaže kako je čuo zvuke požara, plamena oko sebe i video kako tela gore. Hodnik se napunio dimom. On je ustao i shvatio je da ima i drugih koji su još uvek živi. On te ljude navodi po imenu u svojoj izjavi. U izjavi od 26. juna 2001. godine on daje jednu kartu i pokazuje kuću koja je bila, zgradu štale gde je ustreljeno otprilike stotinu muškaraca i dečaka koji su tamo i zapaljeni. On kaže da je jedan invalid, Sait Hajdari (Sait Hajdari) koji je bio u kolicima, njega su ga stavili u dovratnik da bi sprečili druge da pobjegnu. On je morao da pomeri Hajdarija da bi pobjegao. Pošto je napustio zgradu koja je gorela, on i ostali preživeli pobjegli su u šumu dok je policija i dalje na njih pucala. Međutim, oni su ipak pobjegli. Sada bih hteo da vam pokažem dve fotografije. Molim poslužitelja da pokaže svedoku ovu fotografiju. Gospodine Ramadani, molim vas da pogledate ovu fotografiju. Možete li reći Sudu šta se na njoj vidi? Možda treba da stavite naočare. Pre svega, gospodine, da li prepoznajete scenu?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Na ovoj fotografiji vidi se kuća Baliija Avdilija (Bali Avdyili). Ovo je mesto gde se desio pokolj. Ljudi su ovde ustreljeni i zapaljeni.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gospodine, vi pokazujete jedno mesto koje se nalazi ispred ostataka dve zgrade. Da li je to štala za krave gde se desio pokolj?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ne, to nije bilo unutra, to nije bila ta štala, to je bilo pokraj štale. Ovde je bilo minirano, a sve to se desilo ovde kod štale. Tu je bilo dve prostorije i hodnik.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vi govorite da sada u štali ništa nije ostalo, a pokazujete nam na ovaj deo ispred kuće?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Tu ništa nije ostalo zbog toga što, kada smo se vratili iz Albanije, sve je bilo dignuto u vazduh. Ovde su ostale samo dve rupe.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Imam još jednu poslednju fotografiju koju bih hteo da vam pokažem. U vašoj izjavi, gospodine, vi pominjete invalidska kolica koja su stavljena u dovratak. Sada ću vam pokazati fotografiju i molim vas da kažete Veću da li prepoznajete ovo što liči na ostatke invalidskih kolica?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Kada su digli štalu u vazduh, oni su bacili ova kolica.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li su ova invalidska kolica slična onima koje ste videli 26. marta 1999.godine ili su to ta ista kolica?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Slična su.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ko je bio čovek, invalid koji je koristio ta kolica?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Sait Hajdari je bio taj čovek.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je to on na fotografiji?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: ...

TUŽILAC RAJNEFELD: Nisam čuo prevod.

prevodioci: Molimo svedoka da se približi mikrofONU

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Da. Poznajem ovog čoveka. Ja sam poznao Saita Hajdarija i upravo su ovakva bila njegova kolica.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li poznajete ženu koja je na ovoj fotografiji?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ne, ne poznajem.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala.

SVEDOK RAMADANI: Ne poznajem ovu ženu.

SUDIJA MEJ: Sklonite fotografiju, molim vas. Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste prvu izjavu dali 18. i 20. jula 1999. godine u Orahovcu?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Drugu izjavu ste dali 26. jula 2001. godine?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako je došlo do toga da date drugu izjavu kada ste već dali prvu?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Izvinite, da li biste mogli da ponovite pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Treću izjavu ste dali 5. oktobra 2001. godine, je li tako? Drugu izjavu 26. juna 2001, treću 5. oktobra 2001. godine, je li tako?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ja sam ove izjave dao, ali nisam zapisao datume kada sam ih davao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kako je došlo do toga da dajete tri izjave?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Kada su oni sami došli da vide, mi smo davali izjave i ljude su pitali da ispričaju šta se desilo u Maloj Kruši.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A na čiju inicijativu ste davali izjave, ko su to "oni" što su došli?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Inicijativa je bila moja da dam izjavu, a ljudi koji su došli su bili istražitelji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zašto sve ono što ste rekli u trećoj izjavi niste dali u drugoj izjavi ili u prvoj izjavi, na primer, ni u prvoj ni u drugoj, nego tek u trećoj?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Moj iskaz je isti u prvoj, drugoj i trećoj izjavi.

SUDIJA MEJ: Ako pročitate treću izjavu, videćete da je istražitelj dao svedoku kartu i jasno je da mu je zatražio da neke stvari na karti nacрта. U prvoj ili drugoj izjavi, da li je neko tražio od vas, gospodine Ramadani, da nešto crtate na mapi?

SVEDOK RAMADANI: Da.

SUDIJA MEJ: Očigledno je da on ne razume. Nastavite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je treća izjava napisana po vašem kazivanju?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ove izjave koje sam ja dao mi nisu potom date da ih pročitam, već su otišle pravo na Sud.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste u prvoj izjavi naveli da ste razmatrali mogućnost da pregovarate sa Srbima i da vas je Ismail Arifi (Ismail Arifi) izvestio da je postignut sporazum da će Srbi zaštititi albansko stanovništvo, a da će Albanci zaštititi Srbe od UČK-a. To ste se vi tako dogovorili među stanovnicima sela, je li to tačno?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Oni jesu postigli sporazum, ja nisam bio prisutan. Arifi se dogovorio sa Srbima. Međutim, oni nisu poštovali taj dogovor. Oni koji su napravili dogovor ga nisu ispoštovali. Zločinci iz Male Kruše koji su streljali i zapalili 112, ubili su 103 na jednom mestu...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To smo čuli, to piše u izjavi, ja vas molim samo da odgovorite na moje pitanje. Koliko je pripadnika UČK-a bilo u Maloj Kruši?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Nije bilo UČK. Oni nisu postojali. Bio je jedan kafe čiji je vlasnik bio Nikolić i taj kafe su policajci koristili kao svoju stanicu i tamo su tukli i maltretirali ljude.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To vas ne pitam, molim vas. Malopre ste potvrdili da je postignut sporazum da Srbi štite Albance, da će Albanci štiti Srbe od OVK-a. Sada kažete da OVK-a nije ni postojala. Kako je onda mogao da se zaključi sporazum da Albanci štite Srbe od OVK-a koja nije postojala? Što se pravio sporazum ako OVK nije postojala uopšte?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ne znam zašto su postigli taj sporazum. Ja sam rekao da u našem selu nije bilo UČK, oni tamo nisu postojali.

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Nešto ste objašnjavali o tom kafeu, čiji je vlasnik bio Nikolić gde su se skupljali policajci, je li to tačno?

SVEDOK RAMADANI: Da, čak i deca koja su išla u školu su nosila oružje, a policajci su bili tamo i sedeli u kafiću Dimitrija Nikolića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li je tačno da su ovi Srbi, Petković takozvani Nuči i Vuci Nikolić, zvani "Živča", koje ste vi viđali i naveli, bili pripadnici lokalne policije, odnosno lokalnog obezbeđenja koje je stanovništvo Male Kruše formiralo? Da li je to tačno?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Bilo je puno policajaca u uniformi. Skoro svi su bili policajci, ja ne znam kako su bili organizovani. Ponekad su bili tamo, ponekad nisu. Mi uopšte nismo znali ko je policajac, a ko nije. Svi su nosili uniforme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li u Maloj Kruši formirano lokalno obezbeđenje i od Srba i od Albanaca i da je tako bio i dogovor da Srbi štite Albance, svoje sugrađane, Albanci da štite Srbe svoje sugrađane, da obezbede da se živi u miru? Je li bilo tako ili nije?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Samo Srbi su bili odeveni kao policajci, pa čak i kad su stranci.

SUDIJA MEJ: Molim vas, gospodine Ramadani, koncentrišite se na pitanja. Pitanje je bilo da li je postojao dogovor u selu između Albanaca i Srba da štite jedni druge, da brane jedni druge.

SVEDOK RAMADANI: Postignut je dogovor između nekih starijih ljudi, a ja nisam bio prisutan i ne znam kako je postignut taj dogovor.

SUDIJA MEJ: Sad ćemo napraviti pauzu. Gospodine Ramadani, dok traje vaše svedočenje, molim vas da o tome ni sa kim ne govorite, a to uključuje i pripadnike Tužilaštva. I molim vas da se vratite u 11.30.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Samo jednu malu digresiju, gospodine Mej. Juče ste tražili na zahtev druge strane da vam se iz papira, koji su meni dostavljeni, vrati jedan dokument. On je ovde, može da ga uzme vaš poslužitelj.

SUDIJA MEJ: U redu, molim sudskog poslužitelja da to učini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je 25. marta 1999. godine došlo do sukoba između UČK i policije?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ne, nije bilo sukoba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa zašto ste se onda sklonili u šumu?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Zato jer su oni napali kuće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko je napao kuće?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Policija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa je li to bila vaša policija koja je bila u selu sve vreme, o kojoj govorite? Tu su bili i Srbi i Albanci u toj policiji. Kako je to policija napala kuće?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: To je bila srpska policija, nije bilo Albanaca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li su tada, kad ste vi otišli u šumu sa ostalim seljacima, zajedno sa vama se povukli i članovi UČK ili ne?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Nije bilo UČK. Budući da nije bilo OVK, kako su se onda pripadnici UČK mogli povući. Tamo su bile žene, starci, deca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Muškarci nisu bili dakle sa njima? Oni su bili negde drugde?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Da. Bilo je muškaraca, bili su sa nama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad ste se vratili u selo, oko 19.00 h, kako kažete, da li su tada bili sa vama pripadnici UČK?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Nije bilo pripadnika UČK. Bili smo tamo samo mi, ljudi sa ženama, sa decom, svi mi, i otišli smo u kuću Sejdića Batuše i tamo je bilo ljudi. Bilo je i dece ispod 15 godina starosti. Tamo je bilo 40 dece.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste se vratili, pobjegli ste od policije, ali ste se vratili iako je policija bila u selu. Što ste se vratili ako ste već pobjegli od policije?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Nismo otišli daleko od sela. Samo smo izašli iz kuća, ostali smo u blizini potoka, u blizini vinograda u blizini sela, a uveče kad je zahladilo, tamo je bilo dece, staraca, devojčica, deci je bilo hladno kao i starcima, i onda smo otišli u kuću Sejdića Batuše, i tu smo te noći ostali. 26. smo se probudili u 8 sati ujutro, i u 8 sati su počeli da pale kuće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da ste se sami vratili nazad u selo i otišli u kuću Ćazima Batušija. A u izjavi kažete da vas je policija primorala da uđete u štalu Ćazima Batušija. Je li to tačno ili ne?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: To nije bila šupa, to je bila štala. Oni su nas tamo odveli. Zatim su oni pogubili ljude i zapalili ih, 103 osobe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko vas je bilo?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Tamo je bilo 109 ljudi. Stotinu troje je tamo ostalo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Štala je, dakle, bila prazna, a koliko je policajaca bilo u dvorištu gde se nalazila ta štala?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Bilo je oko 10 policajaca koji

su nas čuvali. Oni su bili napolju, a zatim su tamo došli i seljani, policija koja je bila u selu, Srbi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Navodite da se jedan policajac pojavio na vratima štale i počeo da puca na vas. Je li to tako bilo?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Policija je zaista došla. Sa njima su bili još neki ljudi. On je vodio te druge ljude, ušao je u kuću i otvorio je vatru između ljudi, pucao je na ljude, pogubio je ljude.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate ko je Avdili Mehmet (Avdylı Mehmet) iz Male Kruše?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Avdili Mehmet iz Male Kruše je moj komšija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je on bio s vama u tim prostorijama?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: On je bio sa mnom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da on navodi u svom svedočenju da se uopšte ne radi o štali nego o kući? Gde ste vi bili, jeste bili u štali ili u kući?

SUDIJA MEJ: Ne dobijamo prevod.

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: To je bila štala ili hodnik, a ne kuća. Neki ljudi ušli su kroz vrata sa puškama, otvorili su vatru na ljude. Neki su ušli kroz prozore i pogubili su sve ljude. Zapalili su pola od tih ljudi, a pola ih je spaljeno živih.

SUDIJA MEJ: Dobro, svedok je dao svoj iskaz o tome i kaže da to nije bila kuća. Sledeće pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko ljudi je preživelo taj incident? Pošto kažete da su pobili sve.

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Preživelo je samo šestoro ljudi. Svi drugi su pogubljeni i zapaljeni. 103 osobe. Ne znamo gde su ti ljudi pokopani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vi kažete da ste prvi koji je izašao na vrata i da ste počeli da bežite. Da li to znači da ste stajali pored vrata?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Bio sam unutra. Bio sam među mrtvima, onda sam izašao. Nalazio sam se sa desne strane gde su bili i Srbi iz Male Kruše. Oni su zapalili ljude i primetio sam da na levoj strani nema ljudi, pa sam tako mogao otići.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ako su policajci bili oko štale i ako su, kako vi kažete, potpaljivali vatru, kako ste uspeali da pobegnete?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Bog zna kako sam uspeo da pobegnem. Ja sam bio opečen, desna ruka mi je bila opečena, odeća mi je bila zapaljena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li sa vama u grupi pobegao još neko ili ste sami pobjegli?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Bilo je još šest osoba, dva mlada dečaka, odnosno mladića, a posle nas su njih uhvatili i pogubili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I svi ste u grupi pobjegli tada kako opisujete?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Nismo bili svi zajedno. Otišli smo onako kako smo mogli da bismo spasili gole živote.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jeste vi videli, malopre kažete da niste, da su ti ljudi ubijeni?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ja sam bio među njima i istina je da su oni ubijeni. Pogubljeni su, a zatim zapaljeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači ta tela koja pretpostavljate da su izgubljena, da se ne mogu naći, da su ona izgorela. Je li vi to tvrdite?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Da. Oni su izgoreli, a šta se dogodilo sa njihovim telima ne znam. Nakon rata kad smo se vratili iz Albanije to mesto je bilo minirano, i na tom mestu nismo ništa mogli pronaći osim cipela i invalidskih kolica one osobe koje sam spomenuo. Bilo je i drugih ljudi koji se nisu mogli kretati, i duševno zaostalih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li to znači da je posle tog požara i ubistava koja su izvršena, posle toga mesto minirano pa se nije moglo prići kad ste se vratili? Da li to tvrdite?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Našli smo samo neke cipele i invalidska kolica. Temelji te kuće bili su dignuti u vazduh. Kako se to dogodilo, ne znam, jer nisam bio prisutan tamo. Kad je reč o miniranju ja to ne znam, vi to veoma dobro znate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi koliko je bio udaljen asfaltni put sa koga je druga grupa pucala na vas?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Taj put je oko 100 metara od put, makadamski put. Međutim, oni nisu pucali sa asfaltnog puta već iz blizine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz blizine, znači, pucali su na vas sa dve strane. Je li tako?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ne znam na šta mislite kad govorite o mestu događaja. Mislite na mesto gde su ljudi pogubljeni i spaljeni ili na neko drugo mesto?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja mislim to dok ste bežali, ovo što kažete u svojoj izjavi, druga grupa je pucala na vas sa puta. Znači, jedna je pucala na vas sa mesta koje opisujete, druga je pucala na vas sa puta. Pitam vas, dakle, jesu sa dve strane na vas pucali?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Na mene su pucali sa onoga mesta odakle sam otišao, izašao sam iz kuće i otišao sam na put koji nije bio asfaltiran, onda su pucali na nas, ali na svu sreću nisu nas ubili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pa sa koliko strana su pucali na vas? Sa dve strane, sa tri strane, sa jedne strane? Sa koliko strana su pucali na vas?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Nas je bilo trojica i išli smo, hodali smo prema putu za Veliku Krušu (Krushe e Madhe). Oni su na nas pucali iz sela sa asfaltnog puta, sve dok nismo došli do potoka koji vodi prema planini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači sa dva mesta su pucali na vas? Je li tako? Sa dve strane, sa asfaltnog puta i iz sela?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: I sa asfaltnog puta i iz samog sela pucali su na nas dok smo odlazili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li može to da znači da sa dve strane koje su pucale, da su to bile dve strane koje su međusobno pucale jedni na druge, policija i UČK, jer ste vi bili u njihovoj unakrsnoj vatri?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Nije bilo nikakve UČK na asfaltnom putu i nije bilo UČK u selu. Srbi iz Male Kruše su opkolili mesto. Oni su bili negde na asfaltnom putu i u blizini kuća i odatle su pucali na nas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sad kažete Srbi iz Male Kruše, znači Srbi iz samog sela, zapalili su svoje selo, a maločas ste rekli da je došla policija i to uradila. Ko je to uradio?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ti ljudi koji su uništili kuće, oni su uništavali kuće Albanaca. Srbi su pljačkali kuće samo Albanaca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ako su sa dve strane, kako kažete, pucali na vas, zar ne bi onda pucali jedni na druge na taj način?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Odgovorio sam vam. Sa asfaltnog puta i iz sela. Oni nisu pucali jedne na druge. Asfaltni put je niže, a selo je sa strane.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto vi pominjete u svojoj izjavi štab, da li je tačno da se UČK nalazila upravo kod te kuće u kojoj vi govorite da je štab?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Nije bilo UČK u našem selu. Oni nisu postojali čak ni u blizini našeg sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali ja vas pitam da mi razjasnite ovo što ne razumem. Zašto sad pominjete kuću, a u prvoj izjavi pominjete štab? Zbog čega ta razlika?

SUDIJA MEJ: Gde je to u izjavi?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa u ove dve izjave, ja ne mogu sad da gubim vreme da vam to tražim, ali možete to da proverite.

SUDIJA MEJ: Pre nego što nastavite, morate nam reći gde se to nalazi. Ukoliko želite svedocima izreći neke tvrdnje iz izjava, oni to moraju videti u svojim izjavama. Recite nam gde je to, ili pređite na sledeće pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da li svedok osporava da u prvoj izjavi pominje štab...

SUDIJA MEJ: Ne. Gospodine Miloševiću, vi ne možete svedocima iznositi stvari, a da ih ne uputite gde se ta stvar tačno nalazi u izjavi. Jer onda kasnije kad to pronađete, onda tvrdite da postoji neka pristrasnost. To vi koristite, to je jedno od sredstava koje vi koristite u unakrsnom ispitivanju. Ako vi želite nastaviti sa ovim pitanjem, morate reći gde se to nalazi u izjavi, kako bi mogli to

proveriti i videti šta tačno stoji, i ako je to onda fer pitanje, možete ga postaviti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro, ja sada to očigledno u ove tri izjave teško da mogu da nađem, ali ću vam obeležiti pa ću vam dati, a mogu da idem na drugo pitanje jer ću izgubiti vreme. U svojoj drugoj izjavi vi govorite da su Srbi uklonili kuću i posmrtnu ostatku žrtava koje su bacili u reku Drim (Drin), i da ne znate da li postoje svedoci ovih događaja. Je li to tačno ili ne?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ne znam, zato jer nisam bio prisutan tamo i ne znam šta su učinili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, ako ne postoje svedoci ovih događaja, da li to znači da ste vi jedini svedok ovih događaja?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ja sam očevidac pogubljenja i spaljivanja. Srbi iz Male Kruše su to učinili uz malu pomoć ljudi iz susednih sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ima još neki očevidac?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Da, ima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li možete da kažete njihova imena? Ko su još ti očevici?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Oni će doći ovamo i sami svedočiti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali možete li vi da kažete njihova imena?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Mehmet Krasnići (Mehmet Krasniqi) je ovde spomenut, on je takođe svedok, i on kaže da su ljudi bili streljani pa spaljeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li znate ko su Dimitrije Nikolić i Đorđe Cvetković?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Da, znam.

SUDIJA MEJ: Primetio sam grešku u engleskom transkriptu koja je dovoljno ozbiljna da se promeni. U retku 21 stoji da sam ja rekao da je to jedno od sredstava kojim se ja koristim u unakrsnom ispitivanju, a treba da stoji: "To je jedno od sredstava koje vi koristite u unakrsnom ispitivanju." Dakle, to treba jasno reći. Idemo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su oni meštani vašeg sela?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Oni su iz našeg sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su bili pripadnici lokalnog obezbeđenja?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ne znamo, jer u to vreme oni su bili mobilisani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Navodite da u selu nije bilo pripadnika vojske, je l' tako?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Srpska vojska je bila na asfaltnom putu i u blizini, a u selu ja lično nisam video njih. Možda ih je bilo, ali ih ja nisam video svojim očima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da je Nebojša Nikolić, za koga ste rekli da je ubijen na Paštriku (Pashtrik), kao rezervista MUP-a nosio zelenu maskirnu uniformu?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ne znam da li je to bila uniforma, ali on je otišao kao dobrovoljac. To sam saznao kad sam se vratio iz Albanije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, sad ste rekli da vojska nije bila u selu nego na asfaltnom putu, da li to znači da je vojska bila izvan sela?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Možda je bila i u selu, ali ja je lično nisam video. Sa onog mesta gde sam ja bio, sa ostalima zajedno, ja nisam video vojsku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zašto u prvoj izjavi navodite da je selo granatirano i da ste zbog toga napustili kuću, a u trećoj izjavi navodite da nije korišćena artiljerija? Čime je selo granatirano ako nije korišćena artiljerija?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Pucali su iz oklopnih vozila, između ostalog i na moju kuću. Meci su još u kući i to je sve predato istražiteljima. Ja ne znam gde se to sada nalazi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li je korišćena artiljerija ili nije korišćena artiljerija? Samo mi to kažite.

SUDIJA MEJ: Svedok je rekao da artiljerija nije korišćena.

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Artiljerija nije korišćena, samo su pucali iz oklopnih vozila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A čime su pucali iz oklopnih vozila?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Pucali su sa asfaltnog puta na albanske kuće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je bilo iz daljine neke artiljerijske vatre, na primer minobacača koji su na njih pucali sa strane UČK? Ne mislim iz sela, nego iz daljine na tu policiju koja je bila u blizini sela? Da li je uopšte bilo nekog sukoba?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Nije bilo nikakvog sukoba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. U vašoj opštini Orahovac, da li vam je poznato koliko je bilo sukoba između policije, vojske i UČK?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ja ne pripadam opštini Orahovac nego opštini Prizren.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, evo da promenim pitanje. Da li vam je poznato koliko je u vašoj okolini i u vašoj opštini bilo sukoba između vojske, policije i UČK?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ja ne znam da se uopšte desio neki sukob u našem selu, ne znam ni za kakav sukob u našem selu, niti da je OVK bila umešana u neke sukobe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ja vas pitam uopšte, u vašem kraju, da li imate bilo kakvo saznanje o makar okvirnom broju pripadnika UČK koji su poginuli u borbama sa vojskom i policijom?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ne. Nije bilo ničeg sličnog.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vaš kraj i uopšte ta blizina granice sa Albanijom je intenzivno bombardovan, da li išta znate o NATO bombardovanju?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Nije bilo nikakvog NATO bombardovanja do 26.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi da li znate koliko je ljudi u vašem kraju poginulo od NATO bombardovanja?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Nijedan čovek nije poginuo od NATO bombi, niti je NATO bombardovao selo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to znači, da li sam vas ja dobro razumeo, vi tvrdite da u vreme tih sukoba od 24. marta pa nadalje niko od Albanaca nije poginuo ni od NATO bombardovanja niti je bilo poginulih pripadnika UČK u borbama sa vojskom i policijom, je l' tako?

SUDIJA MEJ: Svedok je na ovo pitanje odgovorio, on je dao svoj odgovor i u vezi OVK i vezi bombardovanja NATO i bio je vrlo jasan. Gospodine Miloševiću, vreme polako ističe, ako imate neka pitanja još treba da ih postavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači da ako niko nije poginuo od UČK u borbama, ako niko nije poginuo u NATO bombardovanju, svi koji su stradali po vašem svedočenju su civili koji su stradali od srpske policije i vojske. Je l' to suština vašeg svedočenja?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Albanci su ginuli samo od srpske policije, to je što se tiče sela Mala Kruša, samo od srpske policije, a isto važi i za susedna sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li možda tim nastojanjem da se svi poginuli prikažu kao žrtve srpske policije, vi pokrivete jedan broj poginulih u borbama koje su nesumnjive i poginulih u bombardovanju koje je, takođe, nesumnjivo? Razmislite dobro pa mi odgovorite, molim vas.

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Svi oni su streljani, streljala ih je srpska policija. Na njih su pucali i 112 ljudi je ustreljeno i zapaljeno najednom mestu, na drugom mestu 103. I to je uradila srpska policija.

SUDIJA MEJ: Da.

SVEDOK RAMADANI: Srpski seljani, meštani, hteli su da se selo etnički očisti.

SUDIJA MEJ: Gospodine Tapuškoviću, imate li vi pitanja?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Mi nemamo pitanja.

SUDIJA MEJ: Gospodine Rajnefeld (Ryneveld)?

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RAJNEFELD

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vrlo kratko. Časni Sude, imam samo dve teme. Gospodine Ramadani, u unakrsnom ispitivanju pitali su vas da li ste sigurni da su oni ljudi koji su ostali u štali zaista mrtvi. Kada ste se vratili u svoje selo Mala Kruša?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: 4. juna sam se vratio, mislim da je bio 4.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I od četvrtog juna 1999. godine ponovo živite u tom selu?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Da, u selu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste ponovo videli bilo koga od tih ljudi koji su bili tada u štali, osim onih koji su sa vama pobe-gli, da li ste bilo koga od njih videli živog?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Video sam Mehmeta Krasnićija.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je on jedini?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Video sam takođe Agima i Bajrama.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: To su ljudi koji su pobe-gli zajed-no sa vama?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Osim ljudi koji su pobe-gli sa vama, da li ste još nekog videli živog, od vašeg povratka na ovamo?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ono 103 ljudi su ostali tamo, oni više nisu među živima, oni su spaljeni.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ima još jedna tema koju bih hteo da razjasnim. Uz pomoć poslužitelja hteo bih da pokažem ovom svedoku fotografiju 0210321006 i zamoliću svedoka da pogleda fotografiju, pre nego što je stavimo na grafoskop i ovo bi trebalo da vam pomogne, časni Sude, da razjasnimo ono što je pokrenuto u unakrsnom ispitivanju o asfaltnom putu u smislu rastojanja. Da li vidite ovde, ovo je fotografija iz vazduha, da li vidite na njoj dvorište Sejdića Batuše?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I pre nego što stavimo ovu fotografiju na grafoskop, da li vidite put koji vodi do štale Čazima Batuše, do mesta gde je ona ranije stajala?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Da, vidim, evo je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I ako pogledamo na gore, na fotografiji, čini se da tu ima jedna horizontalna linija, iznad ovog drvoređa, da li je to asfaltni put ili nešto drugo?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ne, ovo nije asfaltni put, ovo je staza.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ako stavimo fotografiju na grafski papir sada, da li bi ste mogli da objasnite sudijama gde se nalazilo dvorište Sejdija Batuške i kojim putem ste vi išli do štale?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ovo je kuća Sejdija Batuške, tu smo se mi nalazili. Odatle su nas izveli na put i odvojili muškarce od žena i starijih ljudi. I rekli su ženama: "Idite podavite se u Drim ako hoćete, ako nećete, idite u Albaniju." Bilo je i neke dece sa njima.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Nema potrebe da ponavljate priču. Pitao sam vas kojim putem ste išli u štalu?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ovde su nas razdvojili, žene su krenule ovamo, a mi smo išli ovim putem do vrata Čazima Batuške i odatle smo išli prema štali, u sredini između ove dve uništene kuće.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Pokazali su vam fotografiju na kojoj se vide temelji onoga što je nekada bila štala. Ako sad pogledate gornji deo fotografije, videćete jednu liniju odmah iznad drvoređa, još malo više, još malo više.

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Ovo ovde. Ovo je asfaltni put.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je to taj asfaltni put koji ste pominjali u svojoj izjavi?

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Samo još jedno pitanje. U svojoj izjavi opisali ste put vašeg bega. Vratite se pokazivačem na lokaciju štale i pokažite nam kojim ste putem bežali.

SVEDOK RAMADANI – ODGOVOR: Odavde smo izašli, tu, ovde se nalazi moja kuća, prošli smo ovde, malo se tada zaustavili. Onda smo nastavili na dole i izašli smo na ovaj neasfaltirani put koji ide prema Velikoj Kruši, a sa asfaltnog puta su pucali na nas.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala vam. To bi bila moja pitanja, i nadam se da će biti od pomoći.

SUDIJA MEJ: Gospodine Ramadani, ovim je završeno vaše svedočenje, hvala vam što ste došli na Međunarodni sud da svedočite, sada ste slobodni i možete da idete.

SVEDOK RAMADANI: Hvala i vama.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala. Časni Sude, kada se poslužitelj vrati molim da uvede sledećeg svedoka, to je Mehmet Avdili (Mehmet Avdyli). Dok čekamo sledećeg svedoka, hteo bih da kažem da on opisuje isti incident, tako da mu neću radi uštede vremena, pokazivati karte i fotografije, hoću samo da naglasim da on govori o istim događajima.

SUDIJA MEJ: Molim da svedok da svečanu izjavu.

SVEDOK AVDILI: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite, sedite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RAJNEFELD

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li sam dobro razumeo, gospodine, da vi imate 43 godine?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ne, imam 35 godina.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala vam puno, mogu da ispravim ovo. Vi ste kosovski Albanac?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Koliko sam shvatio, ceo život ste živeli u Maloj Kruši, je li tako?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste oženjeni?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Koliko imate dece?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Troje, dva sina i ćerku.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste dali dve izjave istražiteljima Tužilaštva, 4. aprila 1999. godine, i još jednu 5. oktobra 2001. godine?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Jeste, dao sam izjave 4. aprila, a za drugu se ne sećam datuma.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U redu. I sasvim nedavno, sedmog marta 2002. godine, da li ste se pojavili pred predsedavajućim službenikom ovog Tribunala, dali svečanu izjavu i potvrdili da je sadržaj te dve izjave koje ste dali tačan po vašem najboljem saznanju i verovanju?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD: U redu. Da li bih sada mogao da predložim da se ove dve izjave uvedu u spis? Časni Sude, dok se te izjave dele, ja bih hteo da pročitam vrlo kratki rezime sadržaja tih izjava. Ovaj svedok kaže da celo selo Mala Kruša, po njegovoj proceni ima 400 stanovnika, da su u selu živeli samo civili, da su tamo živeli i Srbi i Albanci i živeli su u relativnoj slozi sve dok nije počelo NATO bombardovanje 24. marta 1999. godine. 25. marta 1999. godine oko 3.00 u selo su ušli srpski tenkovi. Zbog toga su seljani, uključujući njegovu ženu i decu, pobjegli u obližnju šumu. On kaže

da su u svitanje srpski tenkovi pucali otprilike sat vremena na te ljude koji su se krili u šumi. Kaže da su MUP, tačnije policija, oduzimali vozila i traktore i odvozili ih iz sela i on je posmatrao kako Srbi pale celo selo. Oko otprilike 9.00 u petak, seljani su zarobljeni od strane srpskih snaga. Muškarci su odvojeni od žena i dece. Ženama je rečeno da idu u Albaniju i one su oterane, a u grupi muškaraca bilo je ukupno 110 muškaraca i dečaka, a oni su bili uzrasta od 13 do 72 godine. Njihova odeća je pretražena, oduzete su im isprave i novčanici. Naterani su da kleče na zemlji sa rukama na potiljku i sa čelom prislonjenim na zemlju. Kad bi bilo ko podigao glavu bio bi pretučen po celom telu. Onda kaže da su tu grupu odveli u kuću Hadžija Batuše (Haxhi Batusha) gde je otprilike 110 muškaraca nagurano u ovu dvosobnu kuću. U toj grupi je bio jedan invalid u invalidskim kolicima. On kaže da je kuća bila nedirnuta i nije bila granatirana dok ta grupa nije bila uterana unutra. Međutim, čim su uterani unutra, počelo je zlostavljanje i Srbi su na njih pucali kroz prozore. Pošto je pucnjava prestala, video je kako jedan policajac baca slamu na tela i pali slamu. Kaže da nisu svi ubijeni mecima, da je bilo nekih preživelih koji su kasnije živi zapaljeni i koji su umrli u toj vatri. Zatim kaže kako je on pobjegao iz te kuće u plamenu i video kako jedan policajac krade motor njegovog strica i kako policajci i dalje pale kuće po selu. Kaže da je selo gorelo oko dva dana. On je pobjegao u šumu i kasnije mu je pružena medicinska pomoć, kasnije je tek dobio medicinsku pomoć za svoje opekotine. Kada je napuštao Kosovo i bežao u Albaniju, srpska policija je uhvatila njega i još neke ljude, vezala ih za peć, ispitivala i optuživala da su članovi OVK-a. On navodi imena i uzrast većine ljudi koji su ubijeni tokom tog pogubljenja u kući gospodina Batuše. To je kratak rezime. Naravno, nešto sam izostavio. Sada bih hteo da dobijemo dokazni, da dobijemo broj za dokazni predmet.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste prvu izjavu dali aprila 1999. godine u Albaniji (Albania)?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A gde ste dali drugu izjavu?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Na Kosovu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zašto je bila potrebna još jedna kada ste već dali izjavu?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Zato što je to bilo potrebno. Mom selu se desila tragedija u kojoj je više od stotinu muškaraca, uključujući dečake i starije ljude izgubilo život.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste završili neku školu?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Bavite se zemljoradnjom od kada ste počeli da radite, je li tako?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je iko od članova vaše porodice bio u UČK?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U izjavi od petog oktobra 2001. godine navodite da su petorica seljaka bila članovi UČK-a u vašem selu, ali oni nisu članovi vaše porodice, je li tako?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Oni su stupili u OVK posle rata, a pre toga nije bilo nikakvog OVK-a, niti sam ja imao nekakve kontakte sa OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, ali vi ste svedočili o vremenu na početku rata i rekli ste u svojoj izjavi da je pet seljaka bilo članovi UČK-a. Je li tako ili ne?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ne, to nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a da li te ljude, čija ste imena naveli u izjavi, dobro poznajete?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da, znam ih odlično.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate kada su oni postali članovi UČK-a?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ja sam ih video posle rata u uniformi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada, posle rata?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Pošto smo se vratili iz Albanije, to je bilo vrlo kasno, ne znam koji je bio datum, ali dosta kasno, kada je svako mogao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A ko je bio komandant jedinice UČK-a kojoj su pripadala ona petorica seljaka?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ja ne znam. Ja nisam čak ni razgovarao sa njima o takvim stvarima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. U izjavi od četvrtog aprila 1999. godine, navodi se da je u selu sve bilo mirno dok nisu počeli NATO udari, je li tako? Nije bilo nikakvih specijalnih događaja pre toga?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je vaše selo bombardovano, mislim selo ili okolina vašeg sela?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Nisam ovo dobro shvatio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je okolina vašeg sela, uključujući i vaše selo, bila bombardovana?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Na šta mislite? Kada smo bili u selu ili...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I jedno i drugo. I kada ste bili u selu i kada ste bili van sela?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Kada smo pobjegli u šumu, začuli su se pucnjevi. Kada smo začuli pucnjeve, odmah smo pobjegli u šumu.

TUŽILAC RAJNEFELD: Dozvolite mi da vas prekinem samo na trenutak. Ako ovo gledate sve zajedno, videćete da izjava od petog oktobra zaista nedostaje, evo sada ćemo je doneti. Ovde imamo dve kopije, mi ovde imamo kopiju, ali izgleda da u paketu koji ste vi dobili ta izjava nedostaje. Upravo sam želeo reći i to da izjava evo ide.

SUDIJA MEJ: Mislim da imamo kopije od originalnog obelodanjanja.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala. Jednostavno sam želeo izbeći da gledate i tražite dokument, a da ga ne pronađete.

SUDIJA MEJ: Hvala vam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada govorim o bombardovanju, ja vas pitam za bombardovanje iz aviona, znači bacanje bombi iz aviona?

SUDIJA MEJ: Govorite o bombardovanju NATO, na to mislite, da li želite da on odgovori na to pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Želim da odgovori na pitanje, da li zna da li je okolina njegovog sela bombardovana i da li je to video? Mislim da je pitanje potpuno jasno.

SUDIJA MEJ: Gospodine Avdili, prvo pitanje je sledeće. Da li je vaše selo ili okolina sela bombardovana od strane NATO?

SVEDOK AVDILI: Ne, dokle god sam ja bio na Kosovu.

SUDIJA MEJ: A onda je pitanje, a da li je selo bombardovao bilo ko drugi iz vazduha?

SVEDOK AVDILI: Da. Čuo se zvuk pucnjave iz mitraljeza.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je neko bombardovao selo iz vazduha?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ne. Dokle god sam ja bio tamo, ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da nije bilo bombardovanja. A u iskazu 4. aprila, na strani dva, pasus drugi, vi navodite kako ste videli komšiju Srbina kako gasi svetlo i odvodi svoju porodicu u podrum, je li tako?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste i vi otišli sa porodicom u podrum, u svojoj kući?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi se niste plašili bombardovanja, je li tako?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Nije nas plašilo bombardovanje NATO pakta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi navodite da ste 25. marta u tri sata ujutru čuli tenkove pored vaše kuće, je li tako?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Oko sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pored sela. A da li su ulazili u selo?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da. Ušli su u selo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I kada su ušli u selo, šta je bilo? Kada su tenkovi ušli u selo?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ljudi su otišli, a kada su tenkovi ušli u selo, ljudi su otišli u planine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi navodite, da kada se razdaniilo, tenkovi su počeli da pucaju na gornji deo šume, da je pucnjava trajala oko jedan sat. Na koga su pucali tenkovi kada su pucali na taj gornji deo šume?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Kada su vojne snage stigle, mi smo bili u šumi i oni su pucali prema nama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, vi ste bili u tom delu šume na koju su pucali iz tenkova?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Otišli smo prema šumi. U šumi smo potražili utočište.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Razumem vas. Ali ako kažete da su pucali na vas tamo kada ste bili u šumi, da li to znači da je neko poginuo od te tenkovske vatre u šumi?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ne znam o tome da je neko poginuo u šumi od tenkovske vatre.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa u šta su onda pucali ti tenkovi?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ne znam. Oni su pucali na te ljude, u smeru tih ljudi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ti ljudi, to ste bili vi, je li tako?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A niko nije poginuo?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je to bilo nekih drugih ljudi, kada kažete "ti ljudi"?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Taj petak o kome govorite, bio je 26. mart 1999. godine, je li tako?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada mi objasnite nešto što ja ne razumem, kako tvrdite da ste videli da Srbi u petak postupno pale selo, a dalje u izjavi navodite da je u petak u 9.00 došlo 15 policajaca u šumu i odvelo vas do kuće Hadži Batuše, Albanca čija se kuća nalazi između sela i šume. To vam je u izjavi od četvrtog aprila, peti, šesti, sedmi, osmi pasus na strani dva.

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ušlo je u šumu 15 policajaca 26. su nas opkolili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je bila velika kuća Hadži-ja Batuše?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Dve sobe i hodnik. Kuća je imala samo jedan sprat.....

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ukupno dve sobe, je li tako?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Dve sobe i hodnik.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da je u te dve sobe i u taj hodnik, te su dve sobe bile kako sam razumeo četiri sa četiri, je li tako?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ne znam tačno. Nisam ih merio, možda je istina to što kažete.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, kažete 110 ljudi je stalo u te dve sobe i taj hodnik? Tačno?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I kada su počeli da pucaju na vas policajci koliko je bilo sati?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ne znam tačno. Nisam imao ručni sat jer su nas opljačkali, oduzeli nam ručne satove i novča-

nike, i sve što smo imali sa sobom. Nije nam bilo dozvoljeno da imamo bilo šta u rukama. Bili smo prisiljeni da držimo ruke iznad glave.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jesu oni pucali na vas i kroz vrata i kroz prozore, ili samo kroz vrata?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: U rupi, u kojoj sam ja bio, na nas su pucali kroz prozore.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, pre vas je ovde svedočio Ramadani Lutfi (Ramadani Lutfi) o istom događaju. On kaže da niste bili u kući, nego ste bili u štali. On kaže da je policajac pucao sa vrata štale. Vi kažete da ste bili u kući i da su pucali na vas kroz prozore. Da li možete nešto detaljnije da objasnite? On je bio sa vama tada, je li tako?

SUDIJA MEJ: Svedok ne može da svedoči o nečemu što je neko drugi rekao. Gospodine, da li je to bila kuća?

SVEDOK AVDILI: Ja ne mogu da dam neku tuđu izjavu, ja govorim o sebi. Ja sam bio tamo u toj sobi i u toj sobi bilo je seno, a šta se dogodilo u hodniku i u drugoj sobi, to mi nije poznato. Šefčet Šehu (Shefquet Shehu) još je bio na nogama nakon pogubljenja i čuo sam svojim ušima da je on Srbima rekao: "Zašto to činite?", a onda su pucali na njega. On je bio student hemije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ću da vas podsetim. Na strani 2 vaše izjave, u kojoj kažete na dnu same strane: "Cela grupa muškaraca koja je brojala oko 110 ljudi zgurana je u dve sobe te kuće, četiri metra sa četiri metra". Zato sam vas pitao je li bilo četiri metra sa četiri metra, pa ste mi odgovorili da niste merili. Dakle, u dve sobe te kuće. Sad ste rekli da su pucali na vas...

SUDIJA MEJ: Ne, isto tako rekao je da bi to moglo biti tačno, da je to bilo četiri metra sa četiri metra.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Nije poenta u tome, nego je poenta u ogromnoj razlici, o tome da su u pitanju prostorije dve sobe 4 puta 4 jedne kuće i da je u pitanju štala. Ja ne razumem da li iko...

SUDIJA MEJ: Ne, niste ovde da držite govore. Morate postavljati pitanja ako imate pitanje i nemojte me prekidati! Ako imate još pitanja za ovog svedoka možete mu ih postaviti, a u međuvremenu morate da imate na umu da ovde ne smete da držite govore! Svedok je rekao da se radi o kući i opisao ju je. On ne može da komentariše nečiji tuđi iskaz.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja ovaj komentar upućujem vama, gospodo. Mi ovde slušamo takve izmišljotine...

SUDIJA MEJ: Ovo nije vreme da se obratite nama. Ako vi kažete da je ovaj svedok izmislio ono što nam je rekao i opisao pogubljenje koje opisuje, onda vi to možete njemu da kažete tako da on može na to da odgovori, na tu tvrdnju da on laže. To morate da mu kažete.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, ja verujem da su to obojica izmislila. Molim vas, odgovorite mi na pitanje, da li su prozori...

SUDIJA MEJ: U redu, dobro, pa onda to morate da kažete svedoku na taj način. Vi ne možete da dajete te komentare bez mogućnosti da svedoku pružite šansu da na njih odgovori. Gospodine Avdili, da biste to shvatili, optuženi je izneo tvrdnju da ste vi tu priču izmislili, tu priču da ste bili prisutni u kući u kojoj je stotinu ljudi pogubljeno. Da li ste shvatili tvrdnju koju je on izneo? Kakav je vaš odgovor na to, jeste li vi to izmislili?

SVEDOK AVDILI: Ne, nisam to mogao da izmislim, ništa nisam mogao da izmislim. Došao sam da vam kažem istinu. Pa pogledajte kako sam spaljen, spaljene su mi ruke i lice, imam opekotine

svuda, imam ožiljke. Došao sam ovamo da kažem istinu.

SUDIJA MEJ: Molim da u transkript uđe činjenica da je svjedok sudijama pokazao nešto što izgleda kao ožiljak. Gospodine Miloševiću, imate li još pitanja?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U okviru vremena koje mi stoji na raspolaganju svakako ću iskoristiti za još pitanja. Da li su prozori kroz kojih se na vas pucalo gledali na različite strane dvorišta ili na istu stranu dvorišta?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Oni su bili u jednoj strani dvorišta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, na istu stranu dvorišta su gledali prozori. Koliko je prozora imala ta soba u kojoj ste vi bili?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: U sobi u kojoj sam ja bio bila su dva prozora.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu kroz oba pucali na vas, kroz oba prozora ili kroz jedan?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Pucali su kroz jedan prozor i to sam video svojim očima. Video sam to svojim očima sa prozora koji je gledao na dvorište.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da ste, čim je počela pucnjava, pali na zemlju?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A posle su doneli seno i bacali ga na vas, tako tvrdite?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Zapalili su nas. Stavili su seno na nas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, a kad su bacali seno na vas, da li su ulazili u sobu u kojoj ste vi bili?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Nisam mogao da ih vidim jer sam bio među mrtvacima i među ranjenicima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su seno ubacivali kroz prozor ili kroz vrata?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Nisam video kako su bacali to seno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Recite mi koliko ste vremena vi bili u toj sobi i gde ste ostali sa tim poginulim ljudima?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ne znam tačno koliko sam ostao. Ali mnogo je ljudi bilo blokirano, mnogi su bili teško ranjeni, mnogi lakše ranjeni. I jedan moj komšija, Muharem Aslani (Muharrem Asllani), njemu je paljba iz mitraljeza odsekla ruku, i kad su oni počeli bacati seno na mrtve ljude video sam ljude u krvi. Nisam mogao disati. Moja krv je postala gušća zbog dima. I onda sam izašao iz vatre, mislio sam bolje da umrem od metaka nego da me živog spale.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na strani 3 u sredini piše: "Grupa je uterana u kuću oko 11.00, a ja sam pobjegao oko 15.00 h, nakon što je dim postao nepodnošljiv". Dalje kažete da ste zadobili opekotine od plamena koji je još besneo. Kako je moguće da nekoliko sati gori prostorija u kojoj se vi nalazite, a da vi preživite? Znači nekoliko sati da provedete u tom plamenu koji je besneo, kako kažete, čak i posle četiri sata, od 11.00 do 15.00 sati, ima četiri sata kad ste vi pobjegli još besneo plamen. Kako je moguće da neko četiri sata provede u plamenu koji besni, bez obzira da li se veruje da živ ili mrtav ili potpuno nepovređen ili uvijen u bilo šta?

SUDIJA MEJ: Vreme je da postavite pitanje. Gospodine Avdili, čuli ste tvrdnju koju je izneo optuženi. Možete li na nju odgovoriti?

SVEDOK AVDILI: Nisam razumeo pitanje.

SUDIJA MEJ: Pa to je razumljivo, imajući u vidu koliko je pitanje bilo dugo. Ona tvrdnja, izrečena je da je vatra gorela, a da ste vi u toj sobi uspeli ostati nekoliko sati. Kako je to moguće ako je istovremeno gorela vatra?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije gorela, nego je "besneo" plamen. Tako je bar prevedeno ovde.

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ja ne kažem da sam ja ovo izmislio. Ne znam koliko sam dugo ostao tamo u toj vatri i među mrtvim ljudima. I onda sam izašao jer sam mislio bolje da umrem od metaka nego da izgorim kao što su izgoreli mnogi drugi. Ja nisam mogao izdržati da slušam njihove povike. Nisam imao sat. Kao što sam rekao, opljačkali su nas pre toga, sve su nam uzeli što smo imali.

SUDIJA MEJ: Znači vi onda kažete da možda niste u toj sobi proveli čak četiri sata?

SVEDOK AVDILI: Zaista ne znam tačno koliko je to bilo sati. Ja samo znam da sam pokušao da pobegnem i da umrem od metaka, a ne od vatre.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako ste uspeli da pobegnete s obzirom na to da je tu bila policija, kako vi tvrdite?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: U mojoj sobi su bila dva prozora. Jedan prozor na jednoj strani. Ja nisam izašao na onaj prozor na koji su oni pucali, koji je gledao prema dvorištu. Ja sam izašao kroz drugi prozor i ušao sam u podrum kuće mog strica. Kuća mog strica nalazila se blizu te kuće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Maločas ste na moje pitanje odgovorili da su oba prozora gledala na istu stranu. Sad kažete jedan prozor bio na jednoj, a drugi na drugoj strani. Dajte, molim vas, opredelite se: jesu li oba prozora gledala na istu stranu ili je soba imala prozora na obe strane pa ste vi na ovaj drugi pobegli kao što sad kažete? Šta je istina od ovoga što vi govorite?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: To nije istina. Ja sam rekao da je soba imala dva prozora. Druga je imala jedan prozor. Kuća je imala tri prozora i hodnik. Jedan prozor je bio na strani, a drugi je gledao na dvorište. I to nije bio veliki prozor, to je bio mali prozor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto je bio mali prozor, ne znači da može da se protumači kao odgovor na moje pitanje koje sam vam ranije postavio, na koju stranu su gledali prozori, da li na istu stranu ili na različite?

SUDIJA MEJ: On je dao njegov odgovor. Imajući u vidu razmere onoga što se dogodilo, možda i nije važno na kojoj je strani bio. Gospodine Miloševiću, tehnički gledano imate još deset minuta. Imate li još pitanja da postavite za tih deset minuta? Ako imate, onda idemo sad na pauzu. A vi recite, možda možemo završiti i pre ručka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa možemo posle pauze da završim ovih deset minuta. Nije problem uopšte.

SUDIJA MEJ: U redu, onda prekidamo sednicu. Gospodine Avdili, molim vas da se vratite ovamo u 14.30, kako bi završili svedočenje. Molim vas takođe da imate na umu da ne smete ni sa kim razgovarati o vašem svedočenju dok se ono ne privede kraju. To se odnosi i na pripadnike Tužilaštva. Sada idemo na pauzu. Sednica se nastavlja u 14.30.

SUDIJA KVN: Pre nego što odemo na pauzu, želeo bih da se nešto razjasni. Ako sam ja dobro shvatio, ovaj svedok je promenio ime iz "Avdili" u "Krasnići" (Krasniqi) nakon rata.

TUŽILAC RAJNEFELD: Da. Nakon rata. To stoji u izjavi.

SUDIJA KVN: Primetio sam ovde i razne potpise pri dnu strana na albanskom, na engleskom. Ima ih nekoliko. Možete li nam razjasniti o čemu se tu radi? Meni se čini da se tu ne radi o jednom rukopisu. Čini mi se da se tu radi o više rukopisa.

TUŽILAC RAJNEFELD: U redu. Hvala. Ja ću vam o tome javiti nakon pauze.

SUDIJA MEJ: Idemo na pauzu. Molim vas ustanite.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite nam kako ste uspeli onda, i sa kakvim rizikom, da pobegnute opet iz stričeve kuće s obzirom na to da su još policajci bili tamo? Jesu još bili policajci tamo kad ste pobjegli iz stričeve kuće u šumu, ili su već bili otišli?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Sve vreme dok sam ja bio tamo, a peo sam se i na drugi sprat odakle sam video srpske seljane koji su tamo stajali i bacali slamu na tela. Tamo su bili Slaviša Petković i Bora Stanković koji su bacali slamu na leševe, i to sam video sa mesta gde sam stajao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako ste uspeli da pobegnute opet sad iz stričeve kuće u šumu ako su policajci bili još tamo? Jeste vi čekali da policajci odu pa da pobegnute u šumu ili ste se opet prokrali? Kako ste uspeli da pobegnute, moje pitanje?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ja sam tamo ostao do kasno do večeri, pošto se smračilo sišao sam dole do potoka i onda sam se peo uz brdo u šumu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, jesu oni tada bili tu kad ste se vi izvukli, ili su već bili otišli?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Oni su tamo bili celog dana. Ja sam ih video iz stričevog podruma. Sve sam ih video. Video sam sinove. Kad sam bežao u šumu nikoga od njih više nije bilo tamo jer, da su oni još uvek bili tamo, ja bih bio mrtav čovek. Ja sam se tamo sklonio, ali to je bio čist slučaj, ja sam pomislio da neće ući tamo, ali oni su pretraživali u stvari sve kuće, to su radili ujutro i sve su preturili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vidim da ste opet rekli neistinu, jer vas podsećam na stranu 3 vaše izjave, pretposlednji

pasus koji objašnjava ovo kad ste otišli od strica i tako dalje, a onda kažete: "Ja sam se zatim povukao u šumu gde sam ostao do ponoći gledajući u kuću u kojoj su se nalazili mrtvi. Podstrekavali su vatru do ponoći". Znači policajci su bili tamo, podstrekivali vatru do ponoći, a vi tvrdite da ste pobjegli kad su oni već otišli. Je li tako ili nije?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Uveče su se oni povukli i bili su u kućama gde su odseli, a kad sam ja izašao nikoga od njih nisam video jer je bila noć i u okolini nisam video nijednog policajca. Da jesam, bio bih mrtav.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U svojoj drugoj izjavi vi ste naveli da niste videli ni vozila, ni oružje iz kojih se pucalo i naveli ste da se pucalo iznad vaših glava. Je li tako ili nije?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Kako to mislite? Ne razumem ovo pitanje, o kom mestu govorite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste dok ste bili u šumi da je pucala u vas i da ste videli artiljeriju koja puca u vas. Jeste tako rekli?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da, to je bilo pre kad su se ljudi krili u šumi, tada su oni pucali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste tako rekli, a evo šta piše u vašoj izjavi, to je prva izjava: "Nisam video ni vozila, ni oružje, jer su pucali iznad naših glava u pravcu šume. Koristili su tešku artiljeriju. Čuo se prasak kad bi pucali. Desilo se da projektil presekao napola jedno drvo". Eto, to vam je ceo pasus. Dakle, šta je isitina, ono što ste rekli pre pauze ili ovo što piše u vašoj izjavi?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: To je bilo 25. kada su pucali na stanovništvo koje se krilo u šumi. To nije bilo one večeri kad sam ja sam otišao u šumu. Ja govorim o sledećoj noći, 26. kada sam ja otišao u šumu. Bio sam povređen, ruke i lice su mi bili ispečeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, šta je istina, ono što ste rekli pre pauze ili ono što piše u izjavi?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da, oni su pucali odozdo gde su bili njihovi položaji, gde je bila njihova vojna oprema i oružje. Odozdo su pucali u šumu na civile.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Mej, ja vas podsećam da je on usmeno rekao da su pucali iz oklopnih transportera i da nije bilo artiljerije nego su pucali iz mitraljeza. To je govorio usmeno ovde, a ja podsećam da on nije ni video vozila, da piše da je upotrebljena teška artiljerija, i čak da je projektil presekao napola jedno drvo i da su pucali iznad njihovih glava, a ne u njih. Prema tome, potpuno različiti iskazi i u ovoj tački. Pa molim da idemo dalje. Dakle, niste videli ni ko je pucao, a tvrdite da je to bila mešavina vojske i paravojske.

SUDIJA MEJ: Skoro je isteklo vaše vreme, ali svedok bi trebalo da dobije mogućnost da odgovori na ono za šta vi tvrdite da je neki raskorak između njegovog iskaza i njegove izjave. Da li postoji neka razlika između onoga što ste rekli o artiljeriji, da li je ona bila korišćena ili ne?

SVEDOK AVDILI: 25. kada su snage zauzele položaje, mi smo bili u šumi, a onda su oni pucali iz artiljerijskog oružja raznih vrsta, granate su bile ispaljivane ispod nas, a mi smo bili u šumi, i tamo je presečeno pogodeno jedno drvo, a ja sam 26. uveče pobeo u šumu. Jer, dok smo bili u šumi, mi nismo zapravo mogli da vidimo njihovo oružje, ali smo znali gde su njihovi položaji.

SUDIJA MEJ: Imate još jedno pitanje, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja vas molim da mi odobrite još tri minuta, jer ste mi uzeli vreme. Ja sam tačno planirao deset minuta. Molim vas, ko vam je izdiktirao ova imena navodno poginulih lica? Da li ste ih poznavali? Otkud vama podaci o godinama rođenja i po čijem nalogu ste izmislili ovaj događaj? Šta vam je obećano za ovakvo vaše svedočenje?

SUDIJA MEJ: To je niz pitanja u jednom pitanju. U jednom pitanju vi tvrdite ponovo da je ovaj svedok izmislio ceo svoj iskaz. Gospodine Avdili, ovo će biti poslednje pitanje koje vam se postavlja, zbog toga što u njemu ima dva, tri pitanja. Pre svega, vi ste naveli spisak pogubljenih u svojoj izjavi. Vama se sada sugeriše da je taj spisak neko vama izdiktirao. Da li možete da nam kažete kako ste došli do tog spiska?

SVEDOK AVDILI: Sve ljude iz mog sela. To su sve ljudi koje sam ja poznavao.

SUDIJA MEJ: U spisku su navedene i godine rođenja, starost. Odatle vam ti podaci?

SVEDOK AVDILI: Ja otprilike znam koliko su ti ljudi bili stari. Ja sam rođen u tom selu.

SUDIJA MEJ: Takođe vam se tvrdi da ste vi ovo izmislili, kao i ceo svoj iskaz. Kakav je vaš odgovor na to?

SVEDOK AVDILI: Ne, ja ništa nisam izmislio. Ja nisam ovo sam napisao. Ja ovo nisam izmislio, to nije proizvod moje mašte. Ja sve ove stvari znam, i znam koliko su ti ljudi bili stari.

SUDIJA MEJ: Da li prijatelji suda imaju neko pitanje?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala, časne sudije, ja bih vas zamolio ako možemo samo da rasčistimo ovo pitanje na koje je već ukazao sudija Kvon (Kwon). Ja sam odavno zapazio još kad je to bilo obelodanjeno. Teško sam bio mogao da sklopim ove izjave zajedno. Zapravo, prvo bih pitao gospodina Avdilija koji je bio razlog, meni je poznato da Albanci veoma retko menjaju prezime ili ime, koji je bio razlog što ste vi u tako kratko vremenskom razmaku promenili svoje prezime?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: To nije urađeno iz nekog razloga. Radi se o tome da su moj brat i otac koristili prezime Krasnići. Moj

otac je sada mrtav, a moj brat je Krasnići, ali bez obzira na to moji dokumenti su bili, glasili su na prezime Avdili i ja sam hteo da imam isto prezime kao i brat, jer nisam ionako mogao da nađem ta stara dokumenta, a sada su u UNMIK-u (United Nations Mission in Kosovo) moji dokumenti i dokumenti cele moje porodice. I svi glase na prezime Krasnići.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja bih vas molio, gospodine Krasnići, ja ne znam zbog čega ste onda danas ispitivani pod imenom Avdili, ako ste vi sada u ovom momentu Krasnići?

SUDIJA MEJ: Nije to njegov odgovor. Za to su zaduženi oni koji su uzimali izjavu. Gospodine Tapušковиću, ukoliko imate neku poentu mi ćemo nastaviti sa ovim. Ali za sada nema poente.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja bih molio da svedok objasni razliku između potpisa kad se potpisivao kao Mehmet Avdili, to je 4. april 1999. godine, i njegov potpis na zapisniku što se tiče njegove izjave sedmog marta 2002. godine. Osim što sam to molio svedoka da to objasni, drugih pitanja nemam. Ako bi mogli da se pokažu potpisi, da to objasni i ja više nemam pitanje.

SUDIJA MEJ: Šta to ima da se objašnjava? Njegovo prezime je bilo Avdili. On je to potpisao 1999. godine. Posle je promenio prezime u Krasnići. Šta želite da on objasni, gospodine Tapušковиću?

TUŽILAC RAJNEFELD: Ako vam to može biti od pomoći, časni Sude, ako se radi o tome da potpisi izgledaju različiti, ja imam jedno pitanje koje može to da razjasni, a takođe imam i fotografiju ukoliko je potrebno.

SUDIJA MEJ: Da. Neka se Tužilaštvo time pozabavi. Gospodine Tapušковиću, prepustićemo Tužilaštvu da to reši. Oni su uzimali izjave.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RAJNEFELD

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Što se tiče vaše izjave, osim činjenice da ste jednu izjavu potpisali prezimenom Krasnići, a drugu Avdili, čini se da postoji razlika i u rukopisu. Sad vas pitam sledeće: 3. i 4. aprila, da li ste imali neke opekotine na rukama kao posledica onoga što vam se desilo 26. marta?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da, imao sam teške opekotine po rukama, po celim rukama.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Posle prve pomoći koju ste dobili, da li ste imali zavoje na rukama?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste potpisali izjavu četvrtog aprila sa rukama u zavojima?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da, ruke su mi bile u zavojima i tako sam potpisivao.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je činjenica da su vam ruke bile u zavojima nekako uticale na vaš rukopis?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Da i ne malo, u to vreme bilo mi je teško da uopšte držim olovku.

TUŽILAC RAJNEFELD: Nadam se da ovo objašnjava stvar. Imam takođe i fotografiju sa interneta gde se vide ruke u zavojima, ali ne znam da li je to još uvek potrebno.

SUDIJA KVON: Ne znam da li je to od toliko velikog značaja, ali jednostavno govoreći, da rešimo ovo. Da li bi mogao poslužitelj da stavi izjavu svedoka na grafoskop? Gospodine Krasnići, molim vas da pogledate ovaj potpis u dnu strane. Ovo je vaša izjava na engleskom uzeta 1999. godine. Tamo su dva potpisa. U dnu strane videćete potpis, tačnije, dva potpisa. Da li ih prepoznajete? Čiji su to potpisi?

SVEDOK AVDILI: To je moje ime i moj potpis, a za ovaj drugi potpis ne znam čiji je.

SUDIJA KVON: Molim poslužitelja da stavi ovo na grafoskop. Ovo je druga izjava što vidimo malo različit rukopis, Mehmet Krasnići (Mehmet Krasniqi). Da li ste i vi to napisali?

SVEDOK AVDILI: Da, to sam ja napisao.

SUDIJA KVON: Sami ste to napisali.

SVEDOK AVDILI: Da, sam.

SUDIJA KVON: A sad pogledajte ovaj potpis na albanskoj verziji izjave. Jeste li vi ovo napisali?

SVEDOK AVDILI: Da, to je moj potpis.

SUDIJA KVON: Znači svi ti potpisi su vaši.

SVEDOK AVDILI: Da.

SUDIJA KVON: Hvala.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Imam još jedno pitanje, ali ne znam da li je gospodin Tapušević završio. Da. Hvala. Još jedno pitanje, gospodine. Pitali su vas o kući u kojoj ste se nalazili, i vi ste opisali da je u jednoj od tih prostorija bila slama. Da li je to tačno?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Tako je, u toj sobi gde sam se ja nalazio bilo je slame.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste primetili neki nameštaj ili bilo koji znak da tu žive ljudi?

SVEDOK AVDILI – ODGOVOR: Ne, to je bila nenaseljena kuća koju su napunili slamom i nekim stvarima za krave i tako dalje.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala vam, to razjašnjava moje pitanje.

SUDIJA MEJ: Gospodine Avdili, hvala vam što ste došli na Međunarodni sud da svedočite. Sada smo završili i vi možete ići.

SVEDOK AVDILI: Hvala i vama, časni Sude, i hvala svima, što ste mi omogućili da upoznam svet sa istinom radi krvi ovih ljudi koji su poginuli.

TUŽILAC NAJS: Pre nego što sledeći svedok uđe, imam dva pitanja. Hteo bih vrlo kratko uz dužno poštovanje da zamolim sudije i Pretresno veće da razmotre sledeće, a to je način unakrsnog ispitivanja koga smo bili svedoci nekoliko poslednjih dana. Ukoliko svedoci govore istinu, onda unakrsno ispitivanje u kome se sugerise da su sve izmislili, dodatno vređa te ljude, pogotovu ako dolaze iz određene kulture. Hteo bih da Pretresno veće razmisli da li bi možda trebalo zatražiti od optuženog kada iznosi ovakve tvrdnje da da neku osnovu, da se on pita ima li osnova za takve tvrdnje, ili ih samo iznosi na osnovu onoga što on vidi u nekoj izjavi. Ovo može biti od značaja ne samo zbog načina na koji se postupa pred svedocima, već i zbog toga što se u ovom suđenju može ispostaviti kasnije da su ovakve tvrdnje bile totalno neosnovane i onda će biti prekasno da se nešto tim povodom uradi. Pitam se da li bi možda Pretresno veće moglo da razmotri, da li je opravdano dozvoliti i dalje ovakvo unakrsno ispitivanje.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Naravno, da ovde nemamo optuženog lično nego da ga zastupa neki advokat, onda bi tu naravno očekivali da se tvrdnje iznose na precizniji način. A sada na ovaj način možemo pretpostaviti da se radi tek o jednom navodu. Međutim, pravično je da svedoci mogu da odgovore na to.

TUŽILAC NAJS: Ja se u potpunosti slažem. Ja samo...

SUDIJA MEJ: Dakle, oni mogu odgovoriti. Pre nego što pozovete sledećeg svedoka, ima još nešto što sam morao ranije spomenuti. Govorio sam o razjašnjenju popisa svedoka i mislim da bih sada trebalo da spomenem dve stvari, jer se tiču svedoka koji će možda biti pozvani veoma skoro, budući da radimo nešto brže. Prvo, gospodin Vlasi (Azem Vllasi), mi smo razmotrili njegov iskaz, odnosno sadržaj njegovog iskaza i primećujemo da, budući da on nije bio na prvoj listi svedoka, vama treba dopuštenje da ga pozovete. Nas u ovom času brine, budući da je bilo mnogo svedoka i mnogo iskaza pred ovim Sudom, brine nas to da ovaj iskaz nije veoma relevantan u ovom trenutku. Nismo skloni mišljenju da dopustimo da ga pozovete. Možda možete nešto reći o tome.

TUŽILAC NAJS: Od velike pomoći je što ste mi dali ovo upozorenje unapred. Dozvolite mi da vas sutra ujutro obavestim o tome kakav je tačno stav. Moja je namera bila da njegov iskaz i ovako i onako bude veoma kratak, i sada moram da vidim da li uopšte to treba i izvoditi.

SUDIJA MEJ: Hvala. Mislim da treba razmatrati stvari kao što su količina svedočenja i dokaza. Međutim, tu se radi o veoma važnom svedoku koji govori o važnim stvarima, i mi smo skloni tome da vam to dopustimo. Zatim tu su još pitanja, moraćete da podnesete zahtev u vezi sa tim. Zatim gospodin Skot Bredok (Scott Braddock), on je, ako se ja dobro sećam, jedan od verifikatora.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, dozvolite mi da vas podsetim da smo juče naišli na još jedno pitanje koje trebamo razrešiti, to je možda isto ovo pitanje. To je pitanje pravila 70, a tiče se upravo tog svedoka.

SUDIJA MEJ: Dobro onda, dozvolite mi da onda kažem sa tim u vezi da nismo skloni da zaključimo da je ono što ste vi rekli prikladno. Nadam se da vam je jasno o čemu govorim.

TUŽILAC NAJS: Ovde se radi o dosta osetljivoj temi, i možda bi bilo bolje da ja nešto više kažem o tome na privatnoj sednici, ali ne u ovom času.

SUDIJA MEJ: Dobro, u redu. Dakle, to je naš stav.

TUŽILAC NAJS: U redu, drago nam je da ste nam to rekli i sada možemo da stupimo u kontakt sa odgovarajućom vladom. Naravno, on upravo sada razmatra šta bi se još moglo dodati materijalu koji sam vam već izneo.

SUDIJA MEJ: Idemo li sada na sledećeg svedoka?

TUŽILAC NAJS: Da. Međutim, pre nego što on uđe, usput rečeno, kad je reč o Bredok Skotu ako sam vas dobro shvatio, ovo se ne tiče datuma obelodanjivanja, nego se jednostavno tiče samo pravila 70.

SUDIJA MEJ: Da.

TUŽILAC NAJS: Dobro. Mislim da je sve u redu što se tiče obelodanjivanja. Međutim, to je opet jedna dosta kompleksna tema pa je bolje da o tome govorim neki drugi put. Svedok koji sada dolazi je ambasador Voker.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: U vezi sa ovim prethodnim, da li možemo danas da dobijemo redosled svedoka koji će nastupati ovde posle Vokera? Sad shvatam da je Voker. Ko ide posle Vokera, pa sledeći bar za narednih nedelju dana? Može li se znati taj redosled?

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, taj redosled je odštampan i redovno se dostavlja optuženom. Ne znam tačno kada je poslednji predan. sedmog juna je bio datum dospeća poslednjeg.

SUDIJA MEJ: I to je tekući redosled za ovu nedelju.

TUŽILAC NAJS: Da, naravno, zavisno od odluka Suda i o tome da li će neki svedoci biti izbrisani sa popisa. Naravno, ako se to dogodi, ja ću optuženog obavestiti što god ranije bude moguće. Ukoliko bude potrebno, ja ću mu poruku poslati i kasno posle podne. Nadam se da je Pretresno veće dobilo paket 92bis, iako se zapravo ne radi o paketu, mi to tako zovemo iz nekog nepoznatog razloga. Tu su dve izjave i sadržaj. To je sažetak svedočenja koji ću ja želeći da čujemo uživo od svedoka, čak i ukoliko se odobri zahtev iz Pravila 92bis delimično. Ja mogu da identifikujem paragrafe koje želim da čujem uživo i zamoliću Pretresno veće da razmotri da se ostatak izjave uvede po Pravilu 92bis, imajući u vidu da se tu radi o događajima o kojima su govorili i drugi svedoci, posebno general Drevenkijević (Karol John Drewienkiewicz) i drugi. Dopustite mi isto tako da kažem da je vrlo verovatno da će cela izjava ući u spis jednim drugim putem nešto kasnije, ali da bih bio siguran želeo bih sada postaviti zahtev da ovaj dokument uđe u 92bis, tako da status izjave bude jasan.

SUDIJA MEJ: Vi tražite, dakle, obe izjave po Pravilu 92bis. Znači, vi u stvari tražite da samo deo izjava uđe unutra i to oni delovi koji se odnose na sastanke sa optuženim, a vidim da to pokriva i Račak (Racak).

TUŽILAC NAJS: Da, apsolutno i to ne ceo Račak nego samo ono što mi se čini novim i značajnim materijalom.

SUDIJA MEJ: Da, Račak je tema koja mora biti pokrivena. Molim svedoka da pročita izjavu. Ostatak njegovih dokaza se tiče Verifikacione misije (OSCE Kosovo Verification Mission) i pozadine slučaja koja je kumulativna i koja se ponavlja. Mi smo čuli druge dokaze o tome, i sve to dospeva u okvire Pravila. Međutim, mi ćemo svako uzeti u obzir svaki prigovor, ukoliko ga neko bude imao ili ako želi da ga pridoda. Gospodine Miloševiću, ono što je predloženo je da se izjava ovog svedoka priloži dokazima i prihvati pod uslovi- ma iz pravila, ali svedok će biti pozvan da svedoči o nekim događajima u vezi Račka, posebno o svojim sastancima sa vama, što ne

bi podpadalo pod pravilo, već bi bilo drugi deo iskaza. Naravno, vi ćete imati priliku da unakrsno ispitujete svedoka. Imate li ikakvih primedbi na naše prihvatanje dodatka izjave? Nema sumnje da će te unakrsno ispitivati i u vezi tog dela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Imam prigovor, zato što je svedok bio najavljen kao živi svedok, a sada se uključuje i njegova pisana izjava i na indirektan način limitira domašaj mog unakrsnog ispitivanja.

SUDIJA MEJ: Ne, to ne podrazumeva nikakve prekide vašeg unakrsnog ispitivanja. Prosledite mu čisto unakrsno ispitivanje njegove izjave. Dakle, domašaj unakrsnog ispitivanja nije doveden u pitanje.

(Pretno veće se savetuje)

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dakle, vreme za unakrsno ispitivanje nije limitirano, zar ne?

SUDIJA MEJ: Ne, to je potpuno druga tema, na koju ćemo doći kada za to dođe vreme. U međuvremenu mi ćemo dozvoliti izjave pod Pravilom 92bis.

TUŽILAC NAJS: Može li svedok da uđe, molim vas?

SUDIJA MEJ: Molim da svedok položi zakletvu.

SVEDOK VOKER: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite, sedite.

SVEDOK VOKER: Hvala.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim vaše ime i prezime.

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Vilijem Grejem Voker (William Graham Walker).

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Voker, da li ste vi diplomata od karijere u Sjedinjenim Američkim Državama (United States of America) i da li vi imate status ambasadora koji vam je potvrdio Senat (US Senate) čime vam je ta titula dodeljena doživotno?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jeste vi sada u penziji i više ne radite za Ministarstvo spoljnih poslova SAD, nego ste potpredsednik jedne međunarodne kompanije za energiju?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Od avgusta 1997. do februara 1998. godine, da li ste vi bili privremeni administrator Ujedinjenih nacija (United Nations) za Zapadnu Slavoniju?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Da, bio sam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Od 17. oktobra do sredine juna 1999. godine, vi ste uz titulu ambasadora bili šef Kosovske verifikacione misije u okviru Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju (OSCE, Organization for Security and Cooperation in Europe)?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ta organizacija osnovana je odmah nakon što je 16. oktobra potpisan sporazuma između OEBS-a i Savezne Republike Jugoslavije koji se ponekad zove i "Holbrukov sporazum" (Holbrooke Agreement), jer je u njegovom donošenju učestvovao i Ričard Holbruk (Richard Hoolbrook)?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, neću se više baviti kontekstom ovoga svedoka jer se to nalazi u pismenim materijalima. Sada mogu Sudu da skrenem pažnju na relevantne paragrafe u izjavi i koji su nalaze u sadržaju paragrafa. Prvo dolazi druga izjava po redu, a paragraf 66 druge izjave se može naći na stranici 35.

SUDIJA MEJ: Nismo još dali dokazne brojeve.

TUŽILAC NAJS: Da, ceo taj paket trebalo bi uvrstiti u dokazni materijal, a mislim takođe da nam je još preostalo jedno nerazjašnjeno pitanje, a to je da li dokazni predmeti koji dolaze uz ove dokumente, da li oni automatski ulaze u spis, čak i ukoliko se usmenom svedočenju svedoka takav dokument izričito ne spominju?

SUDIJA MEJ: Mislim da bi tako trebalo biti, ali ponekad je možda bolje da se oni odvojeno uvedu u dokazni materijal.

TUŽILAC NAJS: Ako ih posmatrano zasebno, onda da. Ali, naravno, ako se Pretresno veće vrati da pogleda neku izjavu po Pravilu 92bis, na šta ima pravo, vezano za njen sadržaj i onda želi da razmotri neki dokazni predmet, dokazni predmet mora biti tu.

SUDIJA MEJ: Da. To predstavlja deo, ako sam dobro obavešten, mislio sam da to predstavlja sastavni deo izjave.

TUŽILAC NAJS: Hvala vam na tom razjašnjenju.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva broj 228.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ambasadore, vidim da ste pred sobom otvorili neke dokumente. Možda će vam dozvoliti da se njima služite, a možda ne. Zato bi bilo bolje da na početku kažete šta su ti dokumenti i otkuda potreba da se njima služite, jer obično svedoci govore bez dokumenata, ako to mogu.

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Časni Sude, ja sam ovde sastavio nešto što zovem hronologijom događaja koji su se odigrali tokom mog rada na Kosovu i imam to ovde jednostavno zato da bih mogao da se setim datuma i ljudi koji su bili na sastancima kojima sam prisustvovao i takve stvari. A ovaj drugi paket, to su moje dve izjave koje sam dao ovom Sudu. Juče sam dobio kopije kada sam atestirao one izjave.

SUDIJA MEJ: U redu, možete se tim dokumentima služiti.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vaš prvi sastanak sa optuženim bio je dok ste vi bili na položaju privremenog upravnika. Kada je to bilo? Gde? I kakvi su bili vaši prvi utisci?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Prvi sastanak održao se kada sam preuzeo misiju i otišao sam prvo u Zagreb i sastao se sa Tuđmanom. Mislim da je to bilo 18. novembra 1997. godine. Onda sam odleteo u Beograd i tamo me je primio tadašnji predsednik Milošević.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vreme nam je ograničeno, pa nam samo u nekoliko rečenica recite kakvi su bili vaši prvi utisci o njemu?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Ja bih rekao da je to bio prijateljski sastanak gde mi je poželeo dobrodošlicu. Rekao mi je da je čuo za mene. Rekao mi je da se nalazimo na istoj strani problema u Istočnoj Slavoniji, da sam ja tamo da štitim srpsko stanovništvo pred onim što je on nazvao mogućim upadom Hrvata, i rekao mi je da je general Lončar, kojeg sam već ranije video da je tu da bi radio za mene. Jer, kao što je rekao, mi se nalazimo na istoj strani. To je bio neformalni sastanak. Tamo je bio on i nekoliko njegovih ljudi, ja i par mojih ljudi, i tamo nije bilo onoliko formalnosti koliko je bilo u sastanku sa predsednikom Tuđmanom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pre nego što nastavimo, želim da odgovorite na jedno opšte pitanje koje se tiče svih vaših sastanaka sa optuženim. Vi ste kao ambasador verovatno bili u raznim kancelarijama vlada širom sveta, verovatno i kancelarijama šefova država.

Na koji način se način na koji je optuženi obavljao svoju ulogu šefa države, može uporediti sa onim što ste vi drugde bili naviknuti, na primer, kad je reč o administrativnoj podršci i sličnim stvarima?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Pa moje jedino iskustvo sa šefovima država odnosilo se na latinoameričke zemlje, jer je to bilo područje za koje sam se ja specijalizirao. Nakon što sam se sastao sa predsednikom Tuđmanom, rekao bih da je situacija u Beogradu bila mnogo neformalnija. Nije bilo velike predsedničke palate, nije bilo velikih uniformisanih stražara, i u sva četiri navrata kad sam se ja sa njim sastao on je gotovo isključivo govorio, kad je reč o njegovoj strani. On je bio jedini koji je govorio i radi se dakle o mnogo neformalnijoj situaciji od one na koje sam bio naviknut sa drugim šefovima država.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste primetili da neko detaljno pravi beleške, da postoji administrativna podrška za sastanak?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Ne, ja bih obično dolazio u kontakt sa predsednicima za koje bi uvek neko uzimao beleške. Ako je ovde njih i bilo, ja ih nisam video. Nije bilo prevodioca, optuženi je sa mnom razgovarao na engleskom uvek, i kao što sam već rekao, siguran sam da sam predstavljen i ljudima koji su bili na njegovoj strani, ali se ne sećam ko je to bio zato što oni nisu učestvovali u radu sastanka.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine ambasadore, jedan problem koji imamo tiče se brzine vašeg govorenja, odnosi se na prevodioce. Obično kad ljudi govore isti jezik onda je dobro prebaciti se na kanal broj 5 na vašim slušalicama, to je kanal za francuski jezik, i onda ćete to slušati u pozadini i onda možete čuti kraj prevođenja. Naravno, ne želim ovde ništa reći o prekrasnom francuskom jeziku, zaboga, ali to onda možete čuti u pozadini i onda znate kad je završen prevod pitanja, odnosno odgovora. Vašim konačnim utiskom o optuženom bavićemo se kad dođemo do vašeg zadnjeg sastanka. Sad recite koliko ste imali sastanaka u vreme UNTAES-a (United Nations Transitional Administrator for Eastern Slavonia)?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Dva.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A zatim idemo na prvi sastanak koji ste sa njime imali kao vođa KVM. To se nalazi u prvoj izjavi, u paragrafu 4. Ako možete, odgovorite nam na osnovu sećanja, kada je održan taj prvi sastanak?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Mislim da je to bilo 22. oktobra 1998. godine. Ja tada još nisam bio formalno otišao na Kosovo. Ja sam došao u Evropu, otišao sam da se sastanem sa predsednikom Miloševićem kako bih se, na neki način, ponovo predstavio kao novi vođa koji će voditi misiju OEBS-a na Kosovu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kakav je bio njegov stav prema vama u to vreme?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Pa, to je bilo ponavljanje dobrodošlice nekome koga je već poznao. On mi je dao svoju verziju događaja na Kosovu i na početku smo pričali o našim zajedničkim iskustvima iz Hrvatske od godinu dana ranije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jeste li vi njemu spomenuli jedno konkretno ime tom prilikom?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koje je to bilo ime?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Da. Ime generala Lončara.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I recite, šta se onda dogodilo?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Dok sam ja bio u Hrvatskoj, srpske snage ostavile su generala Lončara tamo kako bi pazio na srpsko stanovništvo u Istočnoj Slavoniji. Kao što sam već ranije rekao, predsednik Milošević rekao mi je da general Lončar zapravo u suštini radi za mene, budući da smo na istoj strani. Pa kada sam ja onda kasnije u oktobru 1998. godine stigao kao vođa KVM-a na taj sastanak, ja sam spomenuo ime generala Lončara, jednostavno kao neka tema za razgovor. Pitao sam: "Pa gde je general Lončar, šta radi ovih dana?" Predsednik Milošević odgovorio je, rekavši da

nije baš sasvim siguran, da zna da je on otišao u penziju, da više nije u Vojski Jugoslavije i da misli da se sada bavi nekim privatnim poslom negde u Jugoslaviji, ali da on ima veoma malo informacija o njemu. To je u stvari bio kraj razgovora o generalu Lončaru.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A kada ste vi preuzeli vašu dužnost u Prištini (Prishtine), šta ste videli kada ste stigli na aerodrom?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Kada sam nekoliko dana kasnije službeno doleteo u Prištinu, u stvari možda više od nekoliko dana kasnije, mislim da je to bilo u drugoj nedelji novembra, iznenadilo me, čim sam izašao iz aviona, da sam pri dnu stepenica zapazio generala Lončara. On se predstavio kao moj glavni kontakt, glavni kontakt za moju misiju koji će predstavljati Vladu u Beogradu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim da se ovaj transkript stavi na grafoskop. To ne moramo stavljati u dokazni materijal. Daću vam broj stranice za koji trenutak. Optuženi je jednom svedoku na ovom suđenju rekao ovo. Kada je reč o generalu Lončaru, on je rekao: "Da li vi znate da je on došao na taj položaj na zahtev Vilijema Vokera, šefa misije? On mi se lično obratio jer je imao veoma dobro iskustvo u saradnji sa generalom Lončarom u Istočnoj Slavoniji, i želeo je nekoga koga je dobro poznao, kome je verovao i koga je cenio kao iskrenog čoveka i dobrog čoveka da s njim može da radi. On je želeo da ponovo sarađuje sa njim. Prema tome, to je bio izraz naše dobre volje kada smo mi pitali generala Lončara da bude vođa te komisije". Da li znate to? To je stranica 3.272. Recite, ima li ikakve istine u tome što je rečeno?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Pa zapravo ne. Ja nisam tražio generala Lončara. Kao što sam rekao, ja sam se samo raspitao o nekome koga smo obojica poznavali. Jednostavno kao način da se započne razgovor. Ali, kao što sam već rekao, zaista sam bio iznenađen kada sam nekoliko dana kasnije po dolasku na Kosovu zatekao generala Lončara kao vladinog predstavnika, pogotovo imajući u vidu da mi je rečeno da je on već u penziji i da predsednik ne zna gde se on uopšte nalazi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vrat ćemo se još na Lončara i Šainovića, možda nešto kasnije. Nakon što ste preuzeli dužnost, u prvih nekoliko nedelja novembra, da li ste se još jednom sastali sa optuženim, u novembru 1998. godine?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kojeg datuma? To je stranica 20 prve izjave, paragraf broj 9.

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Sastao sam se sa njime 16. novembra 1998. godine.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gde?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Pa, u predsedničkoj palati, mislim da se to tako zove, u Beogradu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I o čemu je raspravljano na sastanku?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Otišao sam po instrukcijama Sekretarijata OEBS-a u Beču (Vienna) i tamo sam pokrenuo najmanje tri pitanja koja se sećam. Prvo i verovatno najvažije, bilo je da predsedniku Miloševiću kažem da međunarodna zajednica koju predstavlja OEBS smatra da obe strane sukoba ne poštuju obećanja koja su dali međunarodnoj zajednici. Drugim rečima, ni njegova Vlada ni OVK nisu poštovali dogovoreno. Isto tako, pokrenuo sam i pitanje u vezi nečega što mi je ambasador Ričard Holbruk rekao da je važno pitanje. On je rekao da je on to pitanje ranije spomenuo u svojim razgovorima sa predsednikom Miloševićem, a to je grad Mališevo. Mi smo bili veoma zabrinuti zbog toga jer je napetost tamo rasla, a nije se smanjivala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zaustavimo se ovde na trenutak. Pretresno veće vidi da se Mališevo može videti na istoj strani ako gledamo na naš atlas. Izvinjavam se što sam vas prekinuo.

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Nema veze. I treće važno pitanje o kojem sam govorio odnosilo se na činjenicu da smo imali nešto što bih nazvao administrativnim birokratskim problemima u kreiranju naše misije i popunjavanju ljudstvom. Na prvom sastanku sa

predsjednikom Miloševićem ja sam bio izrazio nadu da će njegova vlada učiniti sve što može da nam pomogne sa stvarima kao što su izdavanje viza, carinjenje naše opreme, i rekao sam da se nadam da se neće nužno slediti uobičajene birokratske procedure. Na prvom sastanku on me je uveravao da će doći do potpune saradnje sa KVM-om. Na drugom sastanku, u novembru, ja sam želeo da mu skrenem pažnju na činjenicu da mi i dalje imamo, i to stalno, birokratske probleme. Prema tome, želeo sam da znam da li je on dao instrukcije da stvari teku nešto lakše. Međutim, one nisu tekle lakše.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kakva je bila njegova reakcija?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Pa, kada je reč o prvom pitanju, nepoštovanju, on je kategorički izjavio da njegova Vlada u potpunosti poštuje svaku reč sporazuma. Kada je reč o drugom pitanju, Mališevo, rekao mi je da on ima svako pravo da tamo drži jake policijske snage sa oklopnim vozilima i relativno teškim oružjem zbog OVK-a. Rekao je da će ga OVK napasti ukoliko se smanji policijska prisutnost. Kada je reč o trećem pitanju, rekao mi je da je on dao uputstva da misija ne sme imati nikakvih problema u vezi sa birokratskim preprekama i da mu to kažem ili da to javimo njegovim predstavnicima i da će se to rasčistiti.

TUŽILAC NAJS: Molim vas da sada na kratko pogledate jedan dokazni predmet. To je izveštaj koji ste pripremili u vezi sa tim sastankom. Časni Sude, to se nalazi u paketu. To je strana 14, strane idu obratnim redosledu.

SUDIJA MEJ: Mislim da bi bilo dobro da se tome da odvojeni dokazni broj.

sekretar: Ovo će nositi broj 229.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Evo, vidite, ovde se govori o vašem početnom sastanku, ali rekli ste nam da ste imali sastanke i ranije, ali u drugačijoj situaciji. 16. novembra 1997. godine sastali ste se

sa predsednikom otprilike na 90 minuta u Beogradu. Sa njim su bili savetnik za spoljnu politiku i zamenik saveznog premijera. On je zahtevao sastanak da bi poslao uputstvo i poruke predsedavajućeg OEBS-a. "Međunarodna zajednica i dalje ostaje duboko zabrinuta zbog događaja na Kosovu i neće joj odvući pažnju događaji na Bliskom Istoku ili negde drugde; drugo, predsedavajući OEBS-a i zemlje članice izražavaju zabrinutost i nezadovoljstvo zbog pogoršanja situacije i bezbednosti na Kosovu, a u vezi sa čim je Mališevo, pogotovo Mališevo, glavni primer za nešto tako; i treće, Kosovska verifikaciona misija i dalje ima birokratske probleme". Da li to dobro opisuje vaše probleme?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragraf dva. Optuženi je insistirao da njegova Vlada u potpunosti saraduje. Izgleda da ovo nije stavljeno na grafoskop, radi se o mom prevodu. Mislim da to treba da stavimo tamo kako bi i javnost mogla da vidi dokument, ukoliko to želi. I molim sudskog poslužitelja da prati stranice kako bi se to moglo pročitati. Paus 2: "Optuženi je insistirao da njegova Vlada u potpunosti poštuje sporazum i optužio je međunarodnu zajednicu da "simetrično" tretira Vladu i OVK, tvrdeći da je povećano nasilje na Kosovu isključivo krivica OVK-a. Bio je iznenađen vašom tvrdnjom da se ne poštuje sporazum i da ima zlostavljanja stanovništva, tvrdeći da su mediji pristrasni prema OVK". Paragraf tri: "Nije ni malo popustljiv što se tiče policijske prisutnosti u Mališevu". Da li je bilo nekog koraka napred u Mališevu?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Nekoliko meseci kasnije, prisutnost policije je malo smanjena.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači, optuženi je malo popustio u tom pogledu?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Da, i to je bilo posle veoma dugačkih razgovora sa gospodinom Šainovićem i drugim ljudima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragraf četiri: "On je takođe bio iznenađen kada je čuo vaše optužbe zbog pogoršavanja bezbedno-

sne situacije u Kosovu, kao i vaše žalbe da njegovi ljudi ometaju KDOM (Kosovo Diplomatic Observer Mission) i KVM i njihove operacije, i zapravo prete verifikatorima. On je takođe tvrdio da nije dobio nikakve izveštaje o tako nečemu". Koliko je bila, koliko ste jake osnove ili dokaze imali za ovakve optužbe ili žalbe?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Mislim da ne bih uopšte govorio sa njim o tome da nisam imao dobre dokaze. Sigurno to nije bilo zasnovano na jednom usamljenom slučaju. Radilo se o nagomilavanju takvih problema koje smo imali sa njegovim ljudima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragraf pet. Takođe ste mu ukazali na neizbežnost incidenata ukoliko se odgovara na svaku provokaciju OVK-a, u Mališevu gde ima 30 do 40 policajaca MUP-a. To je paragraf šest. Takođe ste insistirali da se ovaj broj smanji. I vidimo kako je on objasnio svoje nepopuštanje. Paragraf sedam: pomenuli ste pretnje verifikatorima. On je rekao da nije čuo za tako nešto. Paragraf osam: tvrdili ste da će svi zahtevi KVM-a biti obrađeni za dva dana i biće posebni konzulat za njih u Prištini. Da li se to desilo?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Nisam siguran, ja bar nisam saznao za to.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragraf 9. Bio je kratak razgovor o jednoj jedinici za izvlačenje u Makedoniji. Da li možete to da nam objasnite?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Izvesno vreme posle stvaranja KVM, NATO je najavio da će osnovati jednu formaciju koja će se zvati "jedinica za izvlačenje". Vlade čiji su ljudi učestvovali u misiji bile su zabrinute za njihovu bezbednost. To je bila jedna nenaoružana misija koja je došla u region gde je skoro svako drugi bio naoružan. I naša odluka je bila da se naše bojazni smanje, bojazan za našu bezbednost, da se smanji upravo osnivanjem takve jedinice za izvlačenje. Mislim da se radilo o 1600 vojnih lica stacioniranih u Makedoniji, i ta misija je dobila tu ulogu, tako da ukoliko se bilo šta ozbiljno desi na Kosovu i naši ljudi budu u ozbiljnoj opasnosti, ta snaga bi došla da ih spasi sa Kosova.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako pogledate paragraf 9, da vidimo kako se završio ovaj izveštaj na ovu temu. On je tvrdio da takav plan nije potreban, jer on može da obezbedi neophodnu zaštitu članovima KVM. Vi ste objasnili da je bezbednost vaših ljudi od vitalnog značaja i da je jedinica za izvlačenje jedna neophodna, da je to neophodno osiguranje. Optuženi je rekao da je to vaše osiguranje. Vi ste rekli da se osećate sigurnije sa svim osiguranjem koje možete dobiti. Onda je tu bio jedan konkretan incident o kome nećemo govoriti, optuženi ga može pomenuti ako bude želeo i, zadnji paragraf 12, vaš komentar: "To je bio jedan klasičan susret sa Miloševićem koji je počeo kao prijateljski susret, ali onda se zaoštrio zbog kritike njegovog režima. On nije hteo nikako da popusti, tvrdio je sve vreme da se u potpunosti poštuju svi sporazumi i obaveze i smatrao je, tvrdio je da ne samo da se poštuje sporazum, već njegove snage deluju pod ograničenjima i da OVK ovo iskorišćava za svoje svrhe. I posle 90 minuta ovog razgovora date su indikacije da će onda razmotriti mogućnost da se nađe uzajamno zadovoljavajuće rešenje za problem policije u Mališevu. To je bio jedan interesantni prvi susret". Ja mislim da je tu onda bilo i jedno pismo koje ste poslali, dokazni predmet broj 99, na strani 6. Samo ga stavite na grafoskop kad ga dobijemo. Samo da podsetim Veće na jedan dokument koji su ranije videli. Molim da se stavi na grafoskop. Hvala. Ovo je pismo koje ste 23. novembra 1998. godine poslali predsedniku, tadašnjem predsedniku Miloševiću,. Da li je to tačno?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je to pismo proisteklo iz vašeg sastanka sa njim ili je to bilo nezavisno od sastanka?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Ne sećam se tačno, ali pismo je bilo napisano odmah posle sastanka, tako da sam siguran da mi je taj sastanak bio na umu dok sam pisao pismo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ovo je dugačko pismo i trebalo bi nam puno vremena da ga prođemo, ali ukratko govoreći ovde izlažete

izvesne definicije na prvoj strani. Šta ste želeli da postignete ovim pismom?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Sporazum koji je OEBS postigao sa Miloševićevom Vladom je tražio od nas da verifikujemo, to jest da proverimo da vojne snage, policija i oprema na Kosovu, naoružanje na Kosovu ne budu povećavani, da se ustanove neka ograničenja o tome šta je dozvoljeno vojsci, policijskim jedinicama i njihovoj opremi na Kosovu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim vas okrenite drugu stranu pisma. Vidimo pasus gde piše: "Prva kompilacija ove informacije mora biti predata KVM najkasnije prvog decembra 1998. godine i mora da odražava situaciju počevši od 25. novembra 1998. godine". I sledeći pasus koji kaže: "OEBS takođe traži informaciju o svim bezbednosnim snagama Savezne Republike Jugoslavije i Srbije, uključujući oružje i opremu", i tako dalje. Da li je ovo pismo, koje je bilo deo sporazuma i sve što je u njemu zatraženo i ispoštovano?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Mi smo tražili da se podvuče jedna crta da bismo mogli da ocenimo da li se stvari menjaju u odnosu na tadašnji položaj, da li idu na bolje, na gore, ili ostaju iste. A odgovor na vaše pitanje je ne, nikada nije bilo ispoštovano. Mi nikada nismo dobili tu osnovnu informaciju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hteo bih da mi odgovorite na neka pitanja u vezi dva druga dokazna predmeta. To je još stvar dokumenta koja treba pogledati, a mislim da nam neće trebati puno vremena. Sledeći dokazni predmet je 94, tabulator 6. Ovo je dokazni predmet u vezi koga bih hteo da čujem vaše opšte komentare. Mi smo ga već videli kada je svedočio general Drevenkijević. Izjava o tome gde je to nađeno nije važno. To je sledeći list. Kada ste prvi put videli ovaj dokument?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Juče.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tako sam i mislio. Ovo je dokument iz Ministarstva unutrašnjih poslova iz Peći (Peje), datum je 28.

decembar 1998. godine, ali očigledno je pro forme, i vidimo da je je sastavljeno od strane OSL i odnosi se na viđanje ili kontaktiranje Misije OEBS. U stvari, vidimo da se radi o navođenju, izveštavanju o svim kontaktima sa Misijom OEBS-a. Vidimo kakvi su odgovori dati na određena pitanja koja su postavili određeni članovi Misije sa kojima se kontaktiralo. Nas ne zanima sadržaj ovog konkretnog dokumenta, ali šta kažete o postojanju ovakvog mehanizma izveštavanja u okviru strukture Vlade i optuženog?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: To potvrđuje moje razmišljanje tokom te misije da su svi članovi moje misije bili pod prismotrom od strane pripadnika službe bezbednosti. Nisam znao da je to sve tako formalno, ali me nije iznenadilo da oni šalju izveštaje o svim kontaktima sa osobljem Kosovske verifikacione misije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I konačno dolazimo do toga. Predmet 94, tabulator 18. Stavite na grafoskop, molim. Samo da upotpunimo sliku događaja o kojima ste vi govorili. Kada ste prvi put videli ovaj dokument?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Juče.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta vam je palo u oči, vidimo da je datum 12. januar 1999. godine, to je savezno ministarstvo, odeljenje Ministarstva za inostrane poslove u Prištini. To je poverljivi izveštaj, radi se o belešci razgovora sa Aleksandrom Nikolajevim (Aleksandar Nikolaev) koji je bio načelnik rekonstrukcije u KVM. Da li znate tu osobu?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Po imenu, da li biste mogli nešto da nam kažete gde bi on mogao da radi?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Ja ne znam uopšte da postoji, šta bi mogla da znači ta titula, načelnik rekonstrukcije KVM. Ne znam u kojem odeljenju je mogao da radi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidimo u paragrafu dva da je na ovom sastanku 11. januara taj Nikolajev dao neke detalje u vezi događa-

ja u KVM posle ubistva policajaca i kidnapovanja vojnika Vojske Jugoslavije. Odmah pošto je dobio ove vesti, general Drevenkijević je informisao Vokera u Vašingtonu (Washington D.C.), a ambasador Voker je zamolio generala DZ da se uzdrži od slanja izveštaja u Vašington, i tako dalje. Šta kažete na to da je ovakav izveštaj bio sastavljen u vreme vaše misije tamo?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Ponovo kažem, ne iznenađuje me da su u Beograd išli izveštaji o tome šta planira KVM, to me ne iznenađuje. U nekoliko navrata mi je rečeno, u prestonicama Evrope i Severne Amerike, da je aparat Državne bezbednosti Beograda vrlo usavršen za prikupljanje informacija, ali me je iznenadilo da je neko ko je navodno član moje misije razgovara o unutrašnjim stvarima misije sa nekim iz Državne bezbednosti.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I ako pogledamo poslednju stranu vidimo ko su primaoci, dva ministarstva, to je na poslednjoj strani da su navedeni svi primaoci. Milošević, Milutinović, Minić, Šainović i tako dalje. To su neki pokazatelji načina na koji se postupalo sa vašom misijom. Da li vi smatrate da je to u skladu sa onim što se tvrdilo da Jugoslavija 150 posto poštuje sporazum?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Ja sam video vrlo malo toga što bi ukazivalo i na 50 posto poštovanje sporazuma, a da ne govorimo o 150 posto pridržavanju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala vam. Da predemo sada na vaše opšte zaključke o optuženom, pošto mislim da je to bio poslednji put da ste se sastali uživo? Jesam li u pravu?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U jednoj od vaših izjava, na strani 35, kažete da ste imali pet do šest sastanaka "licem u lice". Ali kad to ponovo razmotrite, koliko je bilo pravih sastanaka licem u lice?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Četiri.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Bilo je i drugih pokušaja da ga sretnete, a jednom su vam rekli da se obratite Milutinoviću i naravno,

posle Račka vam nije uspelo da ga uopšte više vidite i to piše u vašoj prvoj izjavi, detaljnije, u pasusima 17 i 22. Recite mi, ambasadore, kakve su po vašim sećanjima, kakvi su vaši utisci posle ova četiri "licem u lice" sastanka?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Utisak mi je bio da imam posla sa osobom koja smatra da kad on nešto kaže to postaje istina. Nije navikao da mu bilo ko protivreči, zauzimao je odmah gard čim neko počne da ga kritikuje. Nikad nisam video da izgubi samokontrolu, mada sam ponekad primećivao da se ljuti zbog onoga što sam ja govorio, što bi se moglo smatrati kritikom njegovog režima i njegove administracije, njegove vlade. Moj utisak je bio da ne voli preterano da dobija savete podređenih, bar u mom prisustvu. On je sam dominirao svim sastancima koje smo imali i kao što sam već rekao, činilo mi se da on nije osoba koja bi i na trenutak posumnjala u istinitost onoga što govori.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste vi imali razloga da sumnjate u istinitost njegovih reči?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Mnogo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li biste nam rekli par primera?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Na primer, jednom je govorio o stanovništvu Kosova, to je bilo na našem prvom sastanku. Možda sam pomenuo kakvo je bilo opšte mišljenje, rasprostranjeno mišljenje u to vreme, a to je da albansko stanovništvo čini otprilike 90 posto stanovništva na Kosovu. On je rekao da to sigurno nije tačno, davao je opširna objašnjenja, dao mi je procenite, dao mi je tačne cifre Albanaca, Srba, Roma, Egipćana, i po njegovim proračunima, Albanaca je bilo manje od 50 posto. Ja ne mogu da verujem da je on sam mislio da je to istina dok je to govorio.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koliko je bio uverljiv dok je to govorio?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Kao i u svakom drugom slučaju, on je to govorio sa apsolutnim ubeđenjem, ne znam da li je to prava reč, ali to je bilo nešto kao "Ja vam to kažem i to treba da prihvatite".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li nam možete dati neki drugi primer kada je on govorio nešto što vi niste smatrali istinitim ili ste sumnjali u istinitost toga?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Sada mi pada na pamet da sam jednom dobio pismo od njegovog Ministarstva spoljnih poslova, gde se govorilo misiji šta ona može, a šta ne sme da radi u nekim područjima i ti komentari Ministarstva spoljnih poslova su bili apsolutno van okvira sporazuma, bili su apsolutno neumesni. I ja sam Miloševiću pomenuo to pismo i rekao sam: "Vaše ministarstvo nam govori šta mi da radimo, to je apsolutno suprotno sporazumu", i bilo je toliko očigledno da sam ja u pravu, a on je odbrusio: "Kakvo pismo, ne postoji takvo pismo". Ja sam rekao: "Ja imam primerak tog pisma pri sebi", a on je rekao: "Ja to pismo nisam video, ono ne postoji".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I da li vam je uspelo da ga uopšte pomerite malo sa te pozicije?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Nisam ni pokušao. Kada bi on nešto rekao s takvim ubeđenjem, bilo je apsolutno besmisleno protivrečiti mu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Konačno, po vašem mišljenju, kakva je on imao saznanja o događajima na Kosovu, ili kakvu je imao kontrolu nad njima?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Ja bih rekao da u mnogim pogledima on je do detalja bio upoznat sa svim, osim kada bih mu govorio o nekim događajima koji su govorili o tome da srpske snage ne poštuju sporazum. On bi tvrdio da nikada nije čuo za to, ali kada se radi o drugim stvarima, očigledno je da je imao detaljne informacije. Što se tiče toga ko je imao kontrolu nad događajima, ja sam uvek mislio da imam posla sa osobom koja ima maksimalnu kontrolu nad zbivanjima na Kosovu, bar sa srpske strane.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pre nego što pređemo na Račak ima još jedna tema koju sam hteo da ovde razjasnimo. Pričali ste nam

o Lončaru i nešto malo o Šainoviću. Da li možete da ih uporedite što se tiče njihovih ovlašćenja na Kosovu?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Bilo je troje ljudi za koje bih ja rekao da su odmah ispod predsednika Miloševića što se tiče Kosova, odnosno troje ljudi sa kojima sam ja imao posla. Najniže je bio jedan čovek po imenu Anđelković, koji me je sačekao po mom dolasku u Prištinu, predstavio se kao čovek koji je zadužen za neku vrstu komisije koja je trebalo da kontaktira sa KVM-om, i da mi treba da mu se obraćamo kad imamo neke probleme. Ja zapravo nikad ništa mnogo važno nisam diskutovao sa Anđelkovićem jer sam mislio da je on samo figura, pion. Iza njega je bio general Lončar, čovek koga smo uzimali za ozbiljno i sa kojim smo razgovarali o ozbiljnim pitanjima i problemima, i s njim smo imali dosta kontakata. Moj britanski zamenik, general Drevenkijević, je imao puno kontakata sa njima u vezi vojnih pitanja. A iznad njega, rekao bih, bio je zamenik premijera Nikola Šainović koga sam prvi put sreo u Beogradu, kada smo imali jedan dugačak razgovor o Kosovu i o našoj misiji. On je dolazio u Prištinu četiri, pet ili šest puta dok sam ja bio tamo, i on je zasigurno bio čovek koji je prenosio poruke iz Beograda. Na sastancima gde su bili prisutni general Lončar i Šainović, general Lončar je govorio samo kad bi mu se obratili što je bilo retko, dok je zamenik premijera Šainović bio glavni na drugoj strani stola. On je takođe vodio te sastanke na engleskom jeziku, koje general Lončar nije razumeo i zbog toga je bio izostavljen iz diskusije. Ja sam takođe imao jasan utisak da Nikola Šainović odgovara direktno Miloševiću u Beogradu. Tako da bih ja na taj način poređao u nekoj hijerarhiji ljude sa kojima sam ja imao kontakte.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da pređemo na Račak o kome se govori uglavnom u pasusu 9 druge izjave, strana 45. Nećemo mnogo detaljno o tome govoriti jer smo dosta toga već čuli. Nešto od toga je nesporno i zbog toga mogu da vam to iznesem. Da li je tačno da ste prvu informaciju o Račku dobili od generala Lončara?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Tad sam prvi put čuo da se spominje Račak, da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je tačno da je pri vašoj poseti Račku general Lončar bio odsutan?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li se uopšte pominjalo da će on možda doći?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: General Drevenkijević mi je rekao da je on pozvao generala Lončara da prati njega i mene kada smo odlučili ujutro 16. da posetimo Račak. Meni je rečeno da Lončar nije prihvatio taj poziv.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I konačno, kada ste stigli do Račka, da li je tamo bilo nekog predstavnika srpske strane, da je tako nazovem?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Mislim da nije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li su oni dali neko objašnjenje onoga što se desilo?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Nikoga tamo nisam video.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ih je nešto moglo zaustaviti da su želeli da daju takvo objašnjenje vama?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Ne, kao što sam rekao, general Lonačar je bio pozvan da pođe sa nama, ali je odbio.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pošto je ta informacija stigla do vas 15. čini mi se, a vi ste onda 16., zar ne, došli do zaključka da objašnjenje koje je poteklo iz kabineta generala Lončara nije zadovoljavajuće i planirali ste tu posetu?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ko vas je izveštavao?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Prvo me je general Drevenkijević informisao dok smo putovali tamo vozilom, ali prvi izveštaj o tome šta se desilo, šta je otkriveno u Račku, dao mi je general Mezonev (Joseph Omer Michel Maisonneuve), kanadski šef našeg regional-

nog centra u Prizrenu (Prizren), i to tek pre nego što smo stigli u selo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada ste stigli u selo, gde su već bili predstavnici štampe i medija, da li ste videli jedan muški leš bez glave u centru sela ili otprilike, i da li su vas uputili na osušeno korito potoka kod jedne jaruge?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta ste videli tamo?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Pošto smo otišli od prvog leša, koji je bio taj muškarac sa odsečenom glavom, popeli smo se tim stenovitim koritom potoka, i naišli smo na jedan leš, zatim još jedan, zatim još jedan i konačno na jednu gomilu tela nabacanih jedno na drugo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mi smo već videli jedan video snimak gde se vidi kako ste vi išli peške od jednog do drugog, tako da neću ponovo to da prikazujem. A šta ste primetili u vezi stanja tih leševa, kao laik naravno, šta ste vi sami primetili? To je paragraf 23 iste izjave.

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Dosta sam toga primetio. Prvo sam primetio da su prvi leševi pripadali starijim ljudima sede kose, bele kose. Svi su nosili ne samo civilnu odeću, već odeću koju ja povezujem sa stanovnicima sela na Balkanu, naročito na Kosovu. Nekoliko od njih su imali one male bele kapice, koje nose uglavnom stariji muškarci i te kape su im uglavnom spale i bile su pored leševa. Primetio sam da ima puno rupa od metaka na leševima, vrlo često na licu, očima ili im je cela glava razneta metkom. Na samim telima bilo je mnogo krvi, na većini tih leševa. Na mnogima od tih tela bile su, na nogama su imali one jeftine gumene čizme koje seljaci u Kosovu nose kada su napolju, u polju. Mrlje od krvi su već bile upile u odeću, bilo je tragova krvi na zemlji, koji su govorili o tome da su ti ljudi ustreljeni tamo. Nisam video nikakve uniforme, nisam video nikakve oznake činova, pripadnosti vojsci, nisam video nikakve čaure niti bilo kakve indikacije da je tamo

bilo borbe, a prethodne noći nam je general Lončar bio rekao da je tamo došlo do borbe u kojoj je ubijeno 15 pripadnika OVK-a. Ja sam video mnogo više od 15 leševa. Video sam otprilike dva tuceta leševa, ali mi je rečeno da ima još jedna gomila mrtvih tela malo dalje uz brdo, i tada sam već bio zgađen i zgrožen onim što sam video, tako da nisam otišao dalje da vidim tu sledeću gomilu tela. Osim toga, bilo je jako teško hodati, bio je stenovit teren pokriven ledom, bilo je vrlo klizavo, a ja sam već imao povređenu nogu iz jednog incidenta, iz jednog skoka s padobranom, tako da mi je bilo teško da hodam po toj jaruzi dalje i tada sam već video dosta. Neki novinari su me odveli u stranu. Želeli su da razgovaraju sa mnom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi niste videli nikakve čaure od metaka. Da li vas je neko informisao da su takve čaure viđene?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Kasnije, kada sam se spustio u selo, neki čovek, mislim da se zove Braun (Brown) mi je rekao da je on ranije bio član saniteta, pripadnik saniteta u vojsci, u vojsci SAD-a, i on mi je rekao da je u jaruzi našao prazne čaure. On je dao svoje mišljenje da su te čaure istog kalibra, iste vrste kao i ona municija koju koristi VJ i MUP.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mi znamo da ste vi onda u jednom trenutku opisali taj incident, kasnije ćemo doći na to, ali prvo nam recite jeste li imali priliku da razgovarate sa nekima od preživelih?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koliko njih i vrlo kratko, šta su vam oni rekli?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Kada sam silazio nizbrdo, raspitao sam se među mojim osobljem da li u selu ima očevidaca ili preživelih. Oni su mi rekli da postoje dvojica muškaraca koji su voljni da razgovaraju sa mnom. U selu su me predstavili dvojici muškaraca. Jedan je bio stariji, jedan je bio mlađi i oni su mi u osnovi rekli da su oni bili u selu prethodnog dana, da su bili tamo dok je trajalo granatiranje i da su njih dvojica, kada su svi muškarci pokušali da

napuste selo, odlučili da pođu u drugom smeru. Većina muškaraca pošla je u jednom smeru, a oni su odlučili poći u drugom smeru. Posle granatiranja videli su specijalnu policiju kako silazi nizbrdo, videli su kako okuplja ljude koji su uhvatili, one koji su se bili uputili u suprotnom smeru. Videli su kako te ljude maltretiraju, vređaju i videli su kako ih MUP izvodi iz sela.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Takođe, razgovarao sam sa nekoliko žena koje su doveli pred mene. One su opisale šta se njima dogodilo prethodnog dana i to se sve poklapalo sa onim što su mi rekla ova dvojica muškaraca. Žene su bile u selu kada je ušao MUP. One su opisale kako je MUP išao od kuće do kuće i naredivao mladićima i muškarcima da izađu i opet je došlo do vređanja, do guranja i ti su muškarci bili odvedeni kao zatvorenici. One su mi rekle da one nisu znale da su njihovi muškarci ubijeni, sve do sledećeg jutra. Rekle su mi da su one mislile da se muškarci odvođe na saslušavanje ili kao zatvorenici, nešto u tom smislu. Prema tome, kao što sam rekao, te tri ili četiri žene sa kojima sam razgovarao i ono što su mi rekla dvojica muškaraca, sve se to veoma dobro poklapalo sa onim što sam video u udolini, a nije se uopšte poklapalo sa vladinom verzijom događaja koju nam je dao general Lončar dan ranije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nakon odlaska iz Račka, kakva ste uputstva dali KVM-u?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Rekao sam onima koji su bili tamo, a većina ih je bila iz regionalnog centra u Prizrenu, rekao sam im: "Snimite što je moguće više fotografija, prikupite što je moguće više dokaza. Ja znam da vi niste kriminalistički tehničari i istražitelji, ali ukoliko ima nečeg što može poslužiti kao dokaz, slike, video snimci, prikupite što je moguće više toga, razgovarajte sa što je moguće više ljudi, saznajte da li ima još drugih svedoka", i mislim da sam im u tom trenutku takođe rekao: "Verovatno će biti najbolje da vi ostanete u selu, da Kosovska verifikaciona misija

uspostavi prisutnost u selu, kako se MUP ne bi vratio i totalno uništio čitavo mesto”.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vaši zaključci o tome šta ste vi toga dana videli su kakvi, i kako ste došli do njih?

SVEDOK VOKER – ODGOVOR: Moj zaključak bio je da vladina verzija događaja uopšte ne odgovara onome što sam upravo video. Moj zaključak bio je da se ono što sam video veoma dobro poklapa sa onim što su mi svedoci rekli da se dogodilo. Isto tako, zaključio sam da su muškarci i mladići čije sam leševe video, uhvaćeni od strane MUP-a. MUP ih je izveo iz sela i sledeće jutro pronađeni su mrtvi.

SUDIJA MEJ: Gospodine Najs, da li je ovo možda pogodan trenutak ukoliko napuštate temu Račka, možda ne temu ali samo mesto?

TUŽILAC NAJS: Da, napuštamo samo mesto.

SUDIJA MEJ: U redu, onda ćemo prekinuti sednicu. Ambasadore, molim vas da se vratite sutra ujutro u 9.50, kako biste nastavili sa svedočenjem.

SVEDOK VOKER: Da, svakako.

SUDIJA MEJ: Sada prekidamo sednicu. Prekidamo sa radom za danas. Molim vas, moram vas formalno upozoriti na to, da imate na umu da ni sa kim ne smete razgovarati o vašem svedočenju sve dok se ono ne privede kraju, a to se odnosi i na pripadnike tima Tužilaštva.

SVEDOK VOKER: Razumem.

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Sednica se prekida i nastavlja sutra ujutro u 9.30.